

ZPRÁVODAJ

2/2012 Místní akční skupiny Posázaví

EDITORIAL

Máme za sebou další ročník Čisté řeky Sázavy. Jaký byl? Dočtete se o tom v rozhovorech s dobrovolníky, díky nimž se každoročně před turistickou sezonou stávají hladina a břehy řeky Sázavy čistšími. Po sedmi letech od zahájení projektu letos nasbíraných odpadků konečně poprvé ubylo!

Rozdělovali jsme další dotace ze Strategického plánu Leader. Pomůžou například místním podnikatelům zlepšit nabídku služeb, v Kondraci díky nim opraví hasičskou zbrojnicí, v Pravoníně vybudují Spolkový dům. Přinášíme také novinky z posázavských mikroregionů.

Do svého života dala nahlédnout Slávka Vieweghová, maminka spisovatele Michala Viewegha. Věnuje se práci pro Nadaci Josefa Viewegha Sklářská huť František. Nesmazatelné stopy v regionu zanechává i akademický sochař a restaurátor Daniel Talavera, který mimo jiné vytvořil repliku legendární sochy Samsona (Herkula) ve vlašimském zámeckém parku. V rozhovoru prozradil, jak se dostal k práci s kamenem i to, na jakých dalších zajímavých zakázkách pracoval.

Luděk Procházka, majitel firmy CZECH CARVING STUDIO s.r.o. zavede do světa „gastronomických řezbářů“. Dokážou vdechnout život ovoci a zelenině, kterou většina z nás zná jen z obchodních regálů, domácích spíží nebo talířů.

Přečtete si, jak se brána České Sibíře Votice mění v moderní město. Pochlubit se může novým obchodním střediskem, hřištěm, autobusovým nádražím nebo náměstím. O svou budoucnost se nemusí bát ani další posázavská obec – Struhařov.

Nejen příznivcům vodních sportů prozradíme, jak bude letos vypadat sezona na řece Sázavě. Představíme jeden z prvních výrobků, který získal značku KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®, a to zahradnický substrát z Trhového Štěpánova. Pokusíme se odpovědět na otázku, jestli zvoní hrana vesnickým školám. A nezapomeneme ani na další zajímavé informace z regionu.

jt

Sedmý ročník Čisté řeky Sázavy: odpadků konečně ubylo!

Po sedmi letech, kdy dobrovolníci každoročně na jaře vyrážejí čistit hladinu a břehy řeky Sázavy, přišla konečně dobrá zpráva – odpadků poprvé ubylo! Tedy alespoň v úseku mezi Kácovem a Pikovicemi, kde úklid organizuje společnost Posázaví o.p.s. Nákladní auta odsud odvezla na skládky 29,2 tuny odpadků, loni jich bylo 31,5 tuny. Potěšitelné je, že ubývá zejména drobný odpad. Že by už konečně chatara, rybáři, vodáci, pěší turisté i místní obyvatelé pochopili, že plastové lahve, igelity, krabice a další podobně nepotřebné věci do přírody nepatří? Pokud ano, pak můžeme s klidným svědomím říci, že projekt Čistá řeka Sázava splnil svůj účel. Jeho posláním totiž není, jak si někdo mylně myslí, jen vyčistit po zimě řeku od nepořádku, ale především ukázat, jak se k ní chovat, aby přinášela radost a potěšení. Nebo by se vám snad líbilo, kdybyste na své dobrodružné dovolenkové plavbě narazili na staré sporáky a lednice, pneumatiky, rezivělé konstrukce nejistého původu, kusy pletiva či staré židle vyčuhující z vody? A to je jen zlomek z výčtu úlovků, které dobrovolníci během svého třídního putování našli. Nouze letos kupodivu nebyla ani o občanské a řidičské průkazy, kartičky zdravotní pojišťovny, peněženky nebo kabelky. Možná je jejich majitelé jen z roztržitosti ztratili, možná se jednalo, řečeno policejní terminologií, o předměty doličné, které někdo ukradl, a tímto způsobem se jich pak zbavil. Vězte, že se je pokusíme jejich oprávněným vlastníkům vrátit.

Potěšitelné je, že zatímco nasbíraného odpadu ubylo, rukou ochotných pomoci opět přibývalo. Do úklidu se na našem úseku zapojilo 1 012 dobrovolníků, loni jich bylo 850. Řada z nich

už patří ke skalním příznivcům čištění Sázavy a dokázali pro něj získat své kamarády a přátele. Společně se pustili do boje proti jednomu z civilizizačních nešvarů – lidské lhostejnosti. Charakterizují ji třeba černé skládky staré i několik desetiletí, o něž není při úklidovém putování po Sázavě nouze. Rok co rok řada z nich díky nekonečné pili dobrovolníků skončí na korbách nákladních aut. Vyrháno ale pořád ještě není – stačí jeden vydatnější déšť nebo velká voda, které odkryjí nechtěné dědictví našich předků, a uklízet se může nanovo. A protože odpadků, které se v řece a jejím okolí každoročně nacházejí, je i přes mírný úbytek pořád dost, rozhodli jsme se letos sami ještě více přispět k ochraně přírody. Místo jednorázového nádobí, na němž zásobovací týmy v minulosti servírovaly dobrovolníkům jídlo, se letos používaly omyvatelné misky, kelímky a příbory. Byla to sice práce navíc, ale za těch několik ušetřených pytlů s odpadem, který jsme jindy během akce sami vyprůdkovali, to stálo, ne?

Vedle dobrovolníků, kteří opět odvedli ohromný kus práce, se sluší poděkovat všem, kteří ten velký kolotoč dokázali uvést do provozu a až do konce ho udrželi v pekelném tempu. Vedoucí úseků, zásobovači, instruktoři, řidiči, celý tým Posázaví, sponzoři, dárci... DĚKUJEME! Děkujeme za odpadkové pytle, ochranné rukavice, lodě, místa na skládkách, nářadí, zdravotnický materiál, jídlo, ovoce, vynikající buchty a koláče, noclehárny, finanční příspěvky. A děkujeme také někomu „tam nahoře“ za sluneční paprsky, přes něž i ta špinavá práce, kterou bylo třeba odvést, se stala hned veselejší. ♦

Těšíme se zase za rok na shledanou!

Řeka Sázava? To jsou kamarádi, zábava, adrenalin i láska

Na začátku byla jedna malá anketa. Snažila jsem se zjistit, proč a pokolikáté dobrovolníci přijeli řeku uklízet. Jestli proto, že se tímto způsobem chtěli řece odvděčit za zážitky, které jim přináší (vodáci i pěší turisté). Nebo se chtěli ulít z vyučování (žáci a studenti). Nebo se vydali za netušeným dobrodružstvím (nováčci, kteří přijeli uklízet poprvé). Nebo si potřebovali „vyčistit hlavu“ od povinností (pracující). Nebo se chtěli znovu setkat s partou podobných nadšenců, pro které není problém přiložit ruku k dílu pro dobrou věc (skalní příznivci). Co se jim tedy vybaví, když se řekne Sázava?

Jana: „Kamarádi. Jezdím s nimi vodu, a proto jsem i tady. Chci, aby byla řeka čistá, my po sobě ale nepořádek nenecháváme.“

Jirka: „Sázava? To je řeka, vodáci. Znamená pro mě moc, je to nejbližší řeka, kterou můžu sjíždět, nemusím kvůli tomu nikam daleko jezdit. Uklízet ji jezdím pravidelně. Tenhle rok byl opravdu nejčistší, myslel jsem si, že jsme toho posbírali strašně moc, ale bylo to pouze psychické. Potěší mě, když je vidět, že odpad mizí ze břehů a řeka

je rok od roku čistší. Prostě Čistá řeka Sázava má smysl. Každý rok se těším na nové lidi a letošní rok jich bylo opravdu mnoho. Překvapilo mne, že na našem úseku bylo 308 lidí, tedy nejvíce. Je strašně fajn potkat lidi, které jsem viděl naposledy před rokem, a je milé zavzpomínat na začátky projektu.“

Tomáš: „Těším se na to, že se tu setkám s lidmi, které moc nevidám. Čistit budu poprvé, ale práce se nebojím.“

Ondřej: „Sázava pro mě znamená hodně. Ob-

rovskou část dětství jsem strávil v Posázaví, na Sázavě mám chatu. Úklidu řeky se účastním asi popáté, člověk tady potká obrovské množství lidí, nadšenců, kteří jsou ochotni nadchnout se pro dobrou věc, kterou tento projekt podle mne je.“

Markéta: „Sázava, to je adrenalin. Miluju sjíždění přejí a jezů. Zbytečně ale neriskuju. Mementem jsou pro mě pomníčky a křížky u břehů, a musím říct, že jich není málo. Sjela jsem už hodně řek, na Sázavu se ale pořád ráda vracím. Proto jí chci taky pomoci od nepořádku.“

David: „Sázava je moje láska, a nemyslím to ironicky. Mám k ní velice blízko, a to nejen místem bydliště. Když je kvůli malému množství vody řeka nesjízdná, stačí mi vyrazit po jejím břehu. Trápí mě ale novodobí „rádobyvodáci“, kteří si řeku pletou s barem. Vyjedou na ni posilnění alkoholem, hulákají, rozhazují kolem sebe odpadky, neberou ohled na ostatní. Při úklidu Sázavy je ale neuvidíte.“

Daniel: „Na vodu jezdím, a proto jsem i tady. Akce se účastním poprvé a nestačím se divit, co všechno se v řece při úklidu najde. Vytáhli jsme třeba dvě kola.“

Eva: „Sázava je krásná. Jezdím ke kamarádce do Poříčí a občas se k řece vydáme na procházku, vodákem ale nejsem. Když mi řekla o úklidu, neváhala jsem ani na okamžik. Sbíraly jsme spolu odpadky na břehu, na vodu se bojím. Z vyučování jsem se na dnešek omluvila, o písemku z matematiky ale stejně nepřiđu, budu ji muset napsat v náhradním termínu.“ ♦

Na slovíčko se skalními příznivci úklidu Sázavy

Soňa Křenová, Martin Moravec, Radim Hájek, Zbyněk Hruška, Bára Obstová i Mirek Kratochvíl patří ke skalním příznivcům projektu Čistá řeka Sázava. Rok co rok vyrazí s dobrovolníky do terénu, máloco je už proto dokáže překvapit. Proč se do akce zapojili a co od ní očekávají?

Soňa Křenová se už tradičně účastní úklidu řeky mezi Kácovem a obcí Malovice. Je starostkou Kácova, městyse, kterým řeka Sázava přímo protéká. „Kácov je hodně navštěvován turisty, máme tady dva vodácké kempy, jezdí k nám hodně vodáků. Jsme rádi, když se celý tok vyčistí,“ říká. Kácovští ale nesedí s rukama v klíně. Do úklidu se zapojují děti z místní školky, základní školy a hasičského kroužku i lidé, kteří u vody bydlí. Letos bylo podle Soni Křenové odpadků méně. „Asi pomohlo to, že se uklízí už několik let,“ myslí si.

Martin Moravec se svým týmem pomáhal uklízet řeku mezi Týncem nad Sázavou a Pikovicemi. Uvítal by, kdyby se do akce zapojilo více místních lidí. „Protože Sázavu čistíme i pro ně a jelikož se na řeku nedostáváme tak často, tak nám hodně pomůže, když všichni lidi, kteří na řece žijí, bydlí, chataři, jezdí k ní za turistikou, nám pomáhali i v průběhu roku,“ řekl. Dobrovolníci ochotní řecu a jejímu okolí odlehčit od nepořádku, jsou podle něj stále potřeba,

i když se situace lepší. „Už to není taková deprese, jako dřív bývala, sebrat pár PET lahví je teď pro nás spíš radost. Práce je stále dost, ale vypadá to zaplatpánbůh líp,“ dodal Martin Moravec. Vrásky na čele mu ovšem přidělávají staré skládky. Například u vojenského muzea v Lešanech zřejmě několik desítek let vyhazovali odpadky za bránu a plot. Když pak přijde déšť, odkryje se další nepořádek. „To jsou tuny, které neubývají,“ posteskl si Martin Moravec.

Pro Radima Hájka je „domácím prostředím“ úsek řeky mezi Zlenicemi a Týncem nad Sázavou, kam pravidelně vyrazí se svými kolegy ze

společnosti Provident Financial s.r.o. „Myslím si, že řeka je nás všech, takže není to jenom o tom si ji užívat, chlubit se, jak je na ní krásně, ale zamyslet se nad tím, jak ji udělat ještě krásnější a jak si to na ní zpříjemnit. Každý rok si myslím, že je odpadu méně, ale potom mě překvapí, co se všechno najde. Byť jsme ten úsek čistili v tomto složení už počtvrté, a myslím, že snad zodpovědně, tak jsme zase vykopali jednu zrezlou pramičku nebo dvojce těžké kovové schoďdy. Možná toho malého nepořádku je méně, ale tyhle velké věci se nacházejí vždycky. Asi díky tomu, že opadla voda a je vidět víc než v předchozích letech,“ shrnul Radim Hájek. Získal i jeden kuriózní úlovek, a to kabelku své sousedky, s doklady i platební kartou, v peněžence ale byla pouhá koruna. Kabelku ženě zřejmě někdo ukradl a pak ji zahodil u řeky.

Zbyněk Hruška je už několik let členem týmu, který vyrazí na úklid řeky mezi obcí Malovice a městem Sázava. „Tak 30 až 40 procent lidí si váží toho, že tady uklízíme. Přijdou nám to i říct, povzbudit nás, třeba i něco přinesou a pomůžou. V tom zbytku se ale najdou

i tací, kteří nám vynadají, že jsme jim něco sebrali, přitom tam měli neidentifikovatelnou hromadu nepořádku. Zkušenosti jsou tedy rozporuplné,“ říká. Jako balzám na duši pak podle něj zapůsobil loni jeden zážitek. Celý den jim tehdy pomáhal jeden dobrovolník ze Sázavy. Když pak odjížděl a Zbyněk mu děkoval za pomoc, muž jen řekl: „To já děkuju vám, já tady bydlím.“

Z Malovid do Sázavy pravidelně vyráží čistit řeku Sázavu i Mirek Kratochvíl. „Máme stálý tým dobrovolníků, který s námi jel už v minulých letech, nováčků mezi nimi moc nebylo,“ říká. Odpadu podle něj bylo méně a nebýt tradičních černých skládek, z nichž postupně už léta ukrájí, bylo by ho ještě méně. Nekonečným bojem je třeba likvidace skládky skleněných střepů u obce Přívlaky. „Zastavíme tam na půl hodiny, a když naplníme všechno, co máme po ruce, tak popojedeme dál, to se prostě nedá vybrat. Naštěstí jsou střepy dost vysoko, takže už nehrozí, že když se řeka rozlije, že by je spláchl,“ poznamenal Mirek Kratochvíl. Skládky u řeky, které likvidují, jsou podle něj staré i několik desítek let. Letos například uklidili zbytky chatky, která shořela už před lety. Majitel se tam dobrých deset let neukázal. Ohořelé trosky byly v těsném sousedství řeky a hrozilo, že by je mohla spláchnout velká voda, dobrovolníci je proto uklidili. Práci jim přidělali i obyvatelé a návštěvníci jedné chaty, která je ve svahu u Ledče. Pořádají prý bujaré mejdany a odpadky pak údajně sypou dolů ze skály. Nelíbí se to ani místním, příměť hříšníky k nápravě se jim ale dosud nepodařilo. A ještě na jeden nešvar Mirek Kratochvíl upozornil – téměř každý chatař nechá listí a větvičky ze své zahrady na břehu řeky, takže větší voda všechno spláchně, a koryto se tím zanáší. Naopak velice příjemně ho překvapila patronka projektu zpěvačka Aneta Langerová, která letos pomáhala uklízet právě tento úsek. „Aneta pracovala po oba dva dny na plný plyn. Přijela s příbuznými a známými, včetně dětí, které sbíraly odpadky ze břehu. I když je Aneta tvář projektu, byla taky plnohodnotným účastníkem úklidu,“ shrnul Mirek Kratochvíl.

Bára Obstová se s výjimkou jednoho ročníku zúčastnila všech čistění řeky Sázavy. Jak by zhodnotila to letošní? „Bylo jiné počasí, protože vždycky jsme měli v pátek nejošklivější a postupně se to zlepšovalo, tentokrát to bylo obráceně,“ začala. Na třetím úseku ze Sázavy do Zlenic, kde byla vedoucí, pomáhalo už tradičně hodně dětí, a to ze základních škol z Teplýšovic, Uhlířských Janovic, Mnichovic a sázavského dětského domova. „Děti sbíraly odpadky ze břehu, byl to velký přínos. Akce se většinou účastní ty, které tady už v minulosti byly. Jsou to nadšenci, žádní remcalové, kteří by okolí otravovali poznámkami typu: Kdy už tam budeme?, Mě to nebaví!, Mě je zima... Vědí, do čeho jdou,“ dodala Bára. Odpadu bylo podle ní méně, ubylo hlavně velkých předmětů, přesto našli třeba koloběžku bez řídítek, pletivo nebo železná dvířka od kamen. „Naše zásobovačka Iva Danešová každoročně připraví nějaké překvapení, takže nás letos na jedné ze zastávek přivítala v námořnickém obleku. Měla obrovský záchranný kruh

a my jsme zrovna našli ve vodě otvůrku na lahve ve tvaru malého záchranného kruhu, takže jsme jí ho darovali,“ vzpomněla. Pokud bude mít Bára příští rok čas, ráda se úklidu Sázavy opět zúčastní.

Nabídku tábořiště U Karla v Českém Šternberku letos dobrovolníci využili poprvé, ale zdá se, že je „zaděláno“ na dlouhodobou spolupráci. V dešti, který se ten den snášel z oblohy, pozval dobrovolníky majitel vodáckého kempu Karel Kroupa do velkého stanu u řeky. A po guláši, kterým je pohostil, se doslova jen zaprášilo. „Podnikám na řece, proto jsem je chtěl podpořit. Věřím tradicím a v případě čistění Sázavy vidím, že to funguje, proto jsem se k akci připojil,“ řekl Karel Kroupa. Vodákům se snaží vyjít vstříc, loni například do tábořiště u vlakového nádraží pořídil lůžkový vagon, který slouží jako ubytovna, letos upravil samotné tábořiště. ♦

jt

Patronka projektu Aneta Langerová

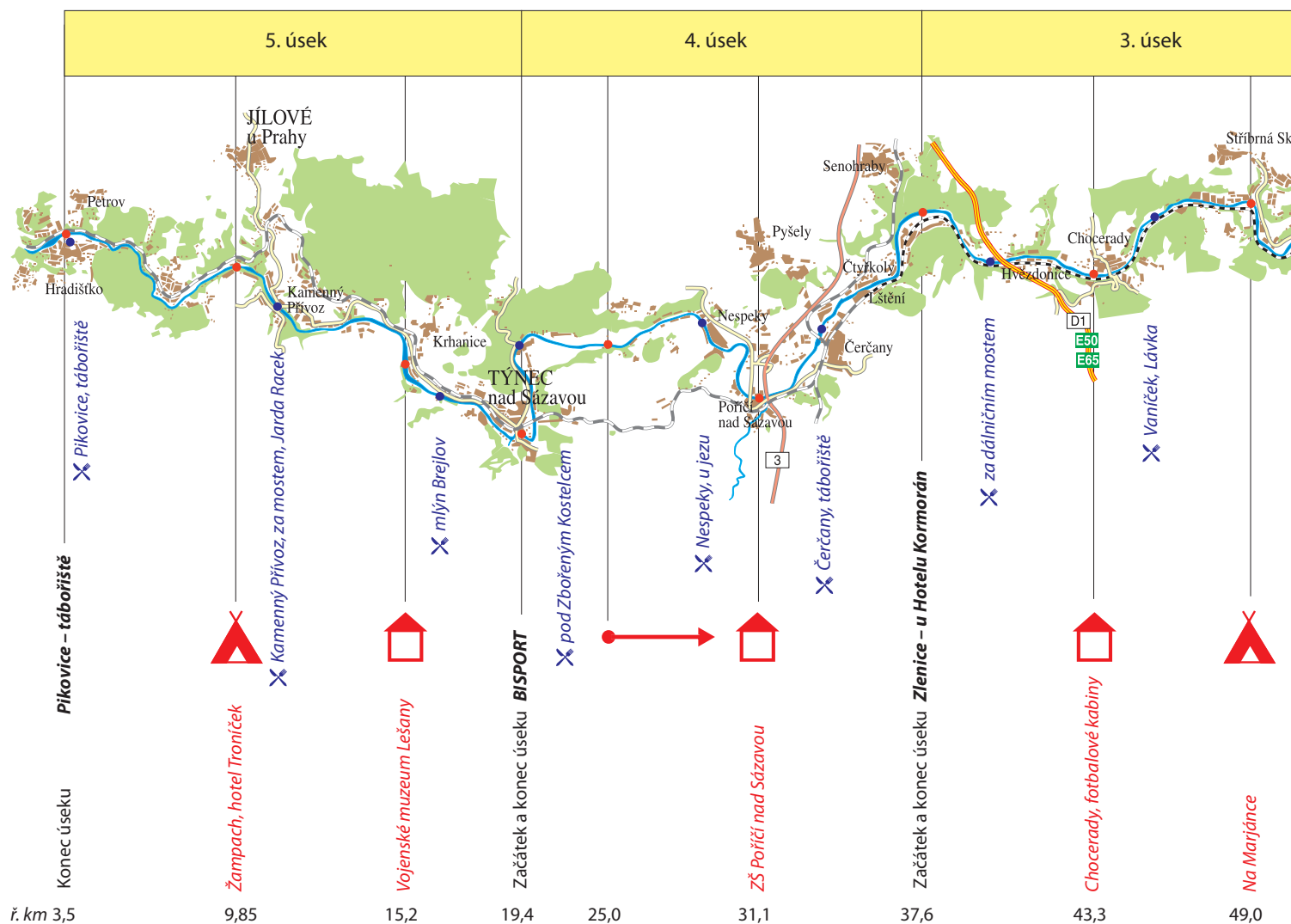
Čistá řeka Sázava je krásný projekt. Dá se říct, že jsem své dětství částečně u Sázavy prožila, tak-

že je to má srdeční záležitost. Paradoxně jsem nikdy v mládí nejezdila na vodu, a proto je pro mě každým rokem velké dobrodružství sednout si do lodě a nechat se unášet proudem řeky. Příroda je pro mě důležitá, a když je to v mých silách, ráda jí odlehčím od návalu nepořádku, který je výsledkem lhostejnosti některých lidí. Svou účastí v tomto projektu chci zároveň na toto téma upozornit, že některé věci do přírody zkrátka nepatří, a myslím si, že si to lidé začínají uvědomovat. Mám pocit, že odpadků, které jsme letos sebrali, bylo daleko méně, což mě příjemně překvapilo.

Tento rok jsem poprvé jela na druhém úseku, z Malovid do Samopší, který je vyhlášený černými skládkami. Tyto skládky jsou kolikrát

staré mnoho let, dobrovolníkům dalo pokaždé velkou práci takto postižená místa vyčistit, jelikož odpadky jsou již zapadané hlínou a člověk musí hledat i pod zemí. Na některých skládkách je však vidět, že jsou nové, že je to otázka roku, co tam někdo ten binec navozil a dokonce kolikrát zasypal, aby nebylo nic vidět. To je pro mě v této době, kdy je na každém rohu popelnice, naprosto nepochopitelné. Obdivuju píli a trpělivost všech dobrovolníků a jsem velmi ráda, že můžu být jednou za rok mezi nimi a přiložit ruku k dílu. Tímto je všechny zdravím a moc jim děkuju, že se do projektu ČŘS zapojili. Třeba se jednou budeme moct po krásné Sázavě jen vozit a nebudeme muset nic uklízet, jen se kochat čistým prostředím kolem sebe. ♦

Díky, Anet

Řeka Sázava se uklízela i na Vysočině

Třetí ročník čištění řeky Sázavy na Vysočině, od Havlíčkova Brodu po Chřenovice, je úspěšně za námi! Do akce se letos zapojilo na 550 lidí, kteří odvedli skvělou práci. Díky nim byla vyčištěna řeka Sázava a některé její přítoky v délce asi 60 km! Vypadalo to, že nám počasí nebude přát. Ale nepřišlo a proti zimě jsme bojovali pilnou prací. Nebyla ale nouze ani o zábavu a uvolnění. Sešlo se neuvěřitelné množství zapálených lidí, kteří po sobě zanechali mnoho pytlů plných odpadu typu PET lahví, obalů, sklenic, plechovek ale i pneumatik, kusů nábytku, hadic a domácích spotřebičů. Ročník 2012 se uskutečnil díky pomoci partnerů akce – státního podniku Povodí Vltavy, rekreačního střediska Sluneční zátoka, půjčovny lodí Sam-

ba a MAS Královská stezka a mnoha dalších sponzorů.

Místa, která byla loni a předloni čištěna, byla viditelně ve výrazně lepším stavu. Sbíral se v uvozovkách pouze odpad, který se nahromadil za uplynulý rok. Ale i tohoto odpadu bylo více než dost. Bohužel nás, dobrovolníky, příroda každoročně potřebuje. Letos byly do akce začleněny nové úseky v centru Havlíčkova Brodu. Jejich znečištění všem vyrazilo dech. Zlikvidováno bylo také několik černých skládek. Znečištěna byla tradičně nejvíce okolí měst a přírodní rezervace Stvořidla.

V týdnu čistili okolí řeky Sázavy žáci škol. Zapojily se světelské školy ZŠ Lánecká a ZŠ Komenského a havlíčkobrodské školy SPŠ stavební akademika Stanislava Bechyně, ZŠ V Sadech, ZŠ a MŠ Wolkeřova, ZŠ Konečná a ZŠ Štáflova. V sobotu 14. dubna 2012 odstraňovali odpad dobrovolníci z místa, regionu i celé republiky, kteří se sešli na pěti stanovištích. Vedle jednotlivců a rodičů s dětmi, kterým není stav řeky Sázavy lhostejný, se do akce zapojili také mladí fotbalisté z FC Slovan Havlíčkův Brod, havlíčkobrodští skauti, ledečtí a perknoští hasiči, světelští rybáři a členové Klubu českých turistů. Všichni odvedli velmi dobrou práci!

Akce Čistá řeka Sázava na Vysočině se konala rámci IV. ročníku akce Čistá Vysočina, kterou

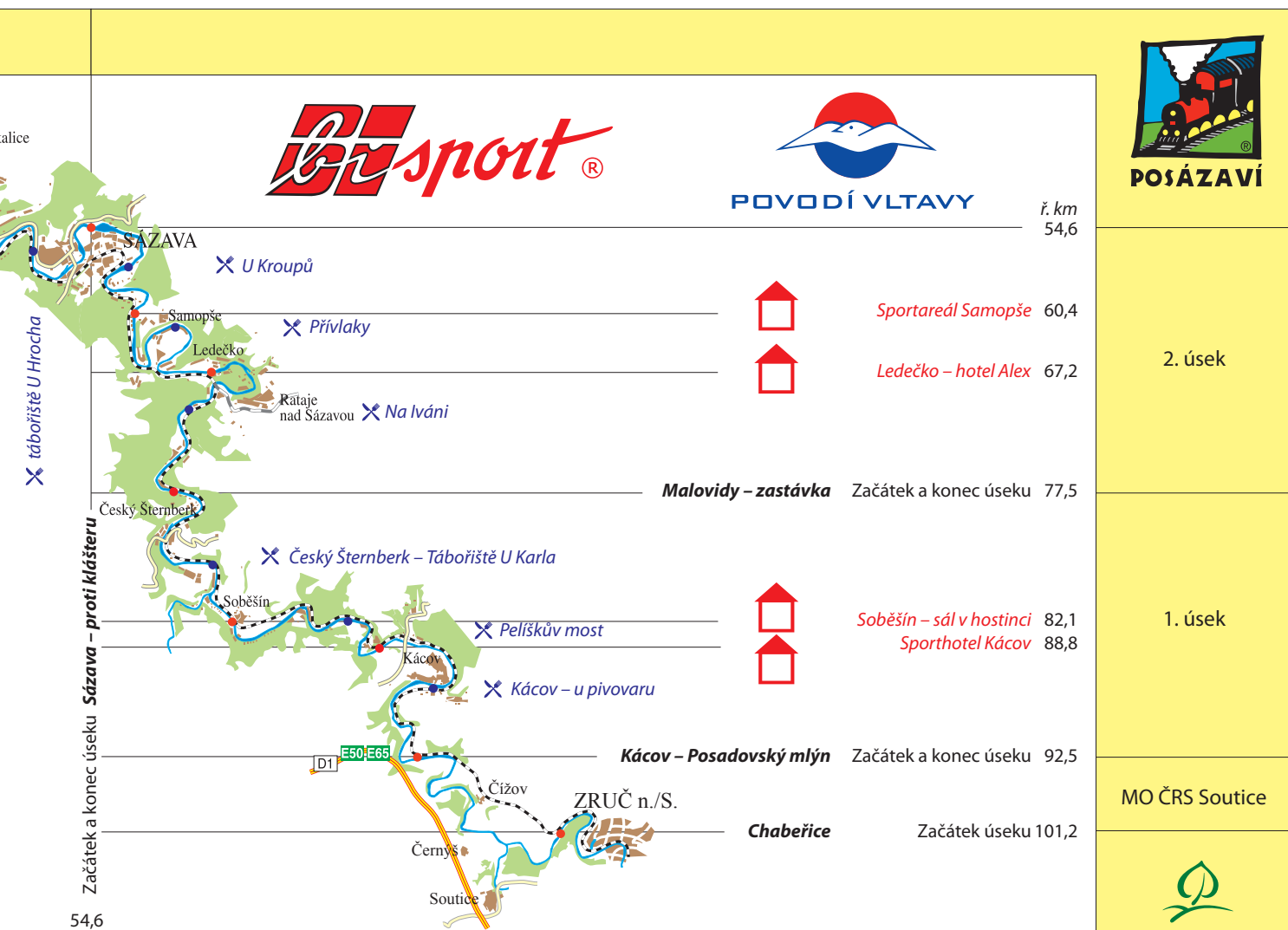
organizuje Kraj Vysočina. Do úklidu veřejných prostranství, míst podél komunikací a přírodních lokalit se zapojilo přes 17 tisíc osob z Kraje Vysočina.

Martina Hupková, dobrovolná organizátorka

Pod taktovkou Lípy pro venkov o.s. se uklízelo z Vlastějovic do Chabeřic

Ve dnech 13. – 15. 4. 2012 se Lípa pro venkov o.s. zúčastnila tradiční akce úklidu břehů řeky Sázavy, který již několikátým rokem koordinuje Posázaví o.p.s. MAS Lípa pro venkov již tradičně zajišťovala sběr odpadu v úseku od Vlastějovic (od železniční zastávky Chřenovice) až po Chabeřice (Holšice). Území obcí Vlastějovice a Horka II uklízeli žáci ZŠ Potěhy (48 žáků), rozdělení do tří skupin, které doprovázeli pracovníci OÚ Vlastějovice. Ve Zruči nad Sázavou (od Damhoře až po Chabeřický mlýn včetně části Hodkovského potoka) obstarali úklid žáci z tamní základní a zvláštní školy (celkem 60 žáků). Úsek od Chabeřic až po Posádovský mlýn u Kácova čistili žáci ze ZŠ Uhlířské Janovice (celkem 50 dětí) s doprovodem pracovníků OÚ Chabeřice. V sobotu se úklidu účastnili další dobrovolníci - SDH Soutice, Český rybářský svaz Soutice, občanské sdružení Kalňáci, Český rybářský svaz Vlastějovice (celkem 62 účastníků). Všichni dohromady sebrali 1,6 tuny odpadu.

Svoz odpadu v úseku Vlastějovice – Zruč nad Sázavou technicky zajistila firma LIMA-EKO SLUŽBY, s.r.o. a úsek Chabeřice – Kácov firma Roman Měkota. Náklady na svoz hradilo Povodí Vltavy. Odpad byl bezplatně uložen na skládku v Trhově Štěpánově. Akci finančně nebo materiálně podpořila řada sponzorů. Společnost AVE CZ odpadové hospodářství, s.r.o. se sídlem v Časlavi poskytla odpadkové pytle, rukavice a autobusovou dopravu pro děti ze ZŠ Potěhy. Dopravu ZŠ Uhlířské Janovice zajistila se slevou dopravní společnost Krejza Václav – VAJA CAR. Společnost Charvát Group s.r.o. ze Zbraslavic poskytla občerstvení pro děti, pytle a hygienické prostředky. Finanční částkou 3 000 Kč na zajištění akce přispěly tyto obce: Chabeřice, Vlastějovice, Horka II a město Zruč nad Sázavou. Koordinaci celé akce na úseku řeky od Vlastějovic po Kácov zajišťovali pracovníci MAS Lípa pro venkov.

Radek Turdík, manažer Lípa pro venkov o.s.

Mezi Chabeřicemi a Střechovem uklidili řeku rybáři

Za MO ČRS Soutice se akce Čistá Sázava 2012 zúčastnilo 35 rybářů. Byl čištěn úsek Sázavy od jezu v Chaběřicích až k jezu ve Střechově (zastávka ČD). Sebralo se 500 kg odpadu, převážně lahví, plechovek, PVC obalů a ostatního drobného odpadu. Musíme konstatovat, že se čistota Sázavy zlepšuje. Rok od roku se sebere méně

odpadu. Je to zásluha každoročního čištění. Poděkování patří také Sboru dobrovolných hasičů v Trhově Štěpánově, kteří člnem sváží odpad po řece na sběrná místa. Odpad odvezli pracovníci Obecního úřadu v Souticích na skládku v Trhově Štěpánově.

Za MO ČRS Soutice Václav Seidl, jednatel

Štěpánovský potok vyčistili hasiči a dobrovolníci

Přítok Sázavy a zároveň přírodní rezervaci Štěpánovský potok už podruhé připravili na sezónu nadšenci z Trhového Štěpánova a okolí. Akce se tentokrát uskutečnila během dvou víkendů. Jarní úklid koryta Štěpánovského potoka organizovali v sobotu 14. dubna 2012 štěpánovští hasiči, kteří ještě navíc s motorovým člnem pomáhali soutickým rybářům při čištění řeky Sázavy. Během dalšího víkendu 21. dubna 2012 vyrazili ke Štěpánovskému potoku členové TJ Sokol Trhový Štěpánov. Výsledkem je čisté koryto i břehy toku. Uklízeli hasiči, Sokolové, děti, jejich rodiče i prarodiče a také členové místního golfového klubu. „Začali jsme v 8 hodin u Hotelu Rabbít v Trhovém Štěpánově a vyčistili dva kilometry potoka po proudu k Černé skále. Sešlo se asi 20 dobrovolníků. Lokalitu kolem trati, židovského hřbitova a proti proudu toku až ke studánce sv. Anny u obce Rataje uklízeli manželé Voigtsovi. Byli jsme mile překvapeni, protože odpadu se našlo výrazně

méně než loni – celkem 1 tuna. Nejvíce znečištěných částí bylo v oblastech, kde potok teče blízko silnice. Odpadky jsme odvezli na skládku EKOSO Trhový Štěpánov s.r.o., město nás podpořilo tím, že uložení odpadu uhradilo. Asi nejvíce bylo PET lahví a igelitových tašek. Sesbírali jsme ale také hodně různých odhozených věcí, včetně mixeru nebo žehličky. Moc nás potěšilo, že se ke Štěpánovskému potoce vracejí vodní ptáci – objevili jsme několik hnízd divokých kachen,” popisuje akci pro obnovu přírody starosta SDH Trhový Štěpánov Josef Korn. Závěrem byli všichni účastníci odměněni posezením u táboráku u Černé skály.

Další skupina dobrovolníků společně se Sokoly uklidila o následující sobotě zbývající část Štěpánovského potoka. Postupovali proti proudu od soutoku se Sázavou až ke Štěpánovské Lhotě. Při sběru nepořádku kolem Štěpánovského potoka našli dobrovolníci novou studánku. Hasiči už plánují její úpravu a zpřístupnění pramenu pro milovníky přírody. Péče o studánky v širokém okolí patří mezi pravidelné aktivity SDH Trhový Štěpánov. ♦

Eva Vrzalová

Očima dobrovolníka

Bylo ráno, řeka zahalena mlhou, teplé kelímky objímány zmrzlými rukama, úsměvy na líci, občasné pozdravy a polibky na tváře, které jsou plné lásky a chuti pomoci přírodě. Sešli jsme se zde jen z jediného důvodu, vlastně z více, ale jen

ten jeden nás dal kdysi dohromady – řeka Sázava. Sázava, řeka, která toho tolik zažila, řeka, která protéká svým korytem a dopřává lidem lásku a štěstí. Všechno si zaslouží úctu, nejen člověk a zvířata, ale i hrady, zámky, lesy a řeky, zkrátka vše, co nás obklopuje.

Každý si musíme uvědomit, že máme jen jednu přírodu, ona by bez nás byla šťastnější, ale my bychom bez ní nepřežili ani jeden jediný den, a proto bychom ji měli chránit i takovou „obětí“, jakou je víkend strávený úklidem řeky. Je to ale opravdu taková oběť? Vždyť tam nejde jen o uklizení odpadků, je to spíše o příjemném pomáhaní, člověk se pobaví, sebere papírky a hned

je svět okolo nás mnohem čistější, i když jde jen o jeden papírek. Proč vlastně musíme přírodu vůbec čistit? Proč tam ty papírky házíme? Proč je prostě nehodíme do popelnice a nepřestane me vytvářet černé skládky, když u stromu, kde kopeme díru, je nápis „Skládka zakázána“? Je vážně tak nepochopitelné, že svět není jen náš, ale měl by tu být i pro další generace? Kde ti lidé budou bydlet? Na skládce? Tímto tempem asi ano, tak se nad sebou zamysleme.

Vraťme se ale k tomu, proč jsme vlastně tady. Posedáváme u řeky, pádlo v ruce, vázání lodních uzlů se tu občas také hodí, a rozhodování o tom, kdo bude háček a kdo kormidelník, s úsměvem řeší asi každý. Normální ráno, které každý, kdo byl na řece, zažil. Loďky si každý tahá pomalu, ale jistě k řece, pytle jsou naházené na barelech a hrábě jsou ještě rychle hledány a nacházeny. Poslední opozdílci se ještě odráží od břehu a už pomalu vyjíždějí vstříc náročnému, ale nezapomenutelnému víkend. Vykládáme si příběhy, které jsme během toho roku, kdy jsme se neviděli, zažili, smějeme se. I když je tu spousta dospívající mládeže, od které byste něco takového, jako účast na Čisté řece Sázavě nečekali, tak pomáhá a aktivně se účastní, protože pro ni něco příroda znamená. Někdo možná byl skautem, další z nás sjíždějí řeku, ale všichni máme jednu společnou věc – velké otevřené srdce plné chuti pomáhat.

Čištění je občas náročné, i když instruktoři nabádají své svěřence, aby jezdili systematicky. Někdy je těžké zvládnout a zorganizovat tlupu lidí, ale přesto se jim to většinou podaří, a myslím, že od všech jim patří velký dík. Dokážeme tu řešit věci, které se vztahují k úklidu, jako jestli vezmeme železný sud, nebo ho tu necháme, až po osobní a velmi pubertální záležitosti. Vždyť kolik dospělých kolem nás prochází tímto obdobím po celý život, nebo ne?

Je tu spousta skládek a spousta z nás je má raději než poněkud nudnější sbírání papírků. Zní to asi jako z jiného světa, ale lidé tady si užívají pocit, že pomáhají a jen neradi opouští skládku, která ještě nebyla vybrána, a se slovy instruktorů „Zase za rok“ a se smutným výrazem ve tváři odnášíme naplněné pytle do lodi a odplouváme do vzdálenějších krajů nebo spíš do dalších vrbiček, o které bychom se mohli zachytit a hravě skončit ve vodě. I když je voda studená a asi každý se někdy zmáchal a zašpinil, přeci tu jen vládne přátelská atmosféra.

A čím je vlastně Sázava tak výjimečná, že ji čistíme? Kvůli cestovnímu ruchu, kvůli touze být nejčistší řekou světa? To asi ne, tady jde spíše jen o ten princip, že jsme nějak pomohli přírodě. Na řece je celkem 5 úseků a během tří dnů se seberou tuny odpadu. Asi každý z nás z toho má dobrý pocit, aby taky ne, komu se v životě poštěstí říci, že uklízel nenuceně a ještě si k tomu užil spoustu zábavy? Kdekomu asi ne, ale určitě všem, kteří strávili alespoň nějaký čas na Čisté řece Sázavě! ♦

Anežka Aubrechtová, 15 let

Z organizátorky dobrovolníkem

V letošním roce po čtyřletém organizování projektu a dvouleté pauze jsem se vypravila na řeku v roli dobrovolníka. Mohla jsem tak prozkoumat různé motivace zúčastněných, posoudit servis, který se jim dostává od Posázaví o.p.s. a uvědomit si vzájemné vazby, bez kterých by projekt nemohl existovat.

Dobrovolník je již dávno zažitý pojem, kdy jedinec vykonává nějakou konkrétní práci pro jiného jedince, pro určitou skupinu nebo organizaci či v zájmu nějakého vyššího cíle a nedostává za ni finanční odměnu. Druhů dobrovolnické práce a počtu organizací, které se dobrovolnictvím zabývají, je celá dlouhá řada. Kladu si otázku, jak je možné, že projekt Čistá řeka Sázava, který je na dobrovolné práci založen, si udržuje trvale zájem tolika lidí. Dobrovolníci věnují úklidu řeky nejen svůj čas, ale jsou ochotni brodit se studenou jarní Sázavou, zablatit si vlastní boty a oblečení, snášet rozmary aprílového počasí a po dlouhém dni stereotypní a namáhavé fyzické práce spočinout ve stanu nebo na zemi v klubovně na karimatce.

Častou motivací dobrovolníků bývá naučit se v rámci mezinárodních volunteerských programů cizí jazyk. Čistá řeka Sázava se však koná

v Čechách a až na malé výjimky se dobrovolníci rekrutují z našinců. Tak co tedy? Pomoci přírodě? Dostat tričko? „Ulít se“ ze školy? Vykolejit z každodenního stereotypu? Seznámit se s dalšími lidmi? Zažít pocit, že mi někdo poklepe na rameno a pochválí za úspěšně vytaženou traverzu z říčního bahna? Všechny jmenované a mnohé další osobní motivace k účasti na projektu jsou relevantní. Je tu však ještě jeden, který jsem si záměrně nechala na konec. Je to vybraná (zdůrazňuji, že slovo „vybraná“ nepoužívám nikterak ironicky) společnost, která se na řece schází. A fakt, že do ní mohu patřit, neřku-li „zapadnout“ jako plátek puzzle do celého obrazu, je dost pádným důvodem, kvůli kterému, jak se domnívám, se lidé vrací. Dobrovolníci pak spolu prožijí něco, co každý sám v práci, ve škole, doma prožít nemůže. Postupně se utváří jistá sociální skupina, chcete-li, parta nebo smečka, která jde za svým cílem

a ve které je funkce každého jednotlivce nesmírně důležitá.

Nechci se zde pouštět do sociologických úvah, protože k tomu nejsem kompetentní, ale dovolte mi konkrétní příklad oné vybrané společnosti z 3. úseku (Sázava – Zlenice), do které jsem

měla při Čisté řece Sázavě 2012 tu čest patřit. Bára Obstová – vedoucí úseku, věčně odbíhající od jídla kvůli řešení neodkladných záležitostí,

Jarda – řidič nákladního auta se svým závozníkem, zjevující se tu na pravém, tu na levém břehu řeky, vždy ochoten vytáhnout z lodi plný pytel nepořádku či nějakou těžkou a neskladnou věc, když už síly docházely, Břeh a Wik – instruktoři stojící v ledové vodě a dohlížející na sjíždění jezů, Ivanka Danešová a Petr Kovačka dodávající unaveným dobrovolníkům dobrou náladu, dopravci lodí, pádel, vest, stanů, nářadí a dalšího, členové SPB, Eva Vrzalová a Katka Chobotová mající na starost přísun energie v podobě dobrého jídla, všechny paní učitelky z různých škol beroucí na sebe odpovědnost za malý dobrovolnický potěr i v době mimo školní vyučování a hlavně desítky dobrovolníků pěšáků i vodáků, jejichž jména jistě budou zve-

řejněna v příslušném seznamu na závěrečném letáku.

Za touto společností je však nutno vidět i organizaci, která uskutečnění projektu předcházela. Stačí nahlédnout do seznamu partnerů projektu a dalších pomocníků, se kterými bylo nejprve třeba projednat, co mohou poskytnout, kolik toho bude, kam to kdo dopraví, kdo a kdy si to přebere atd. Servis, který na řece dostávají dobrovolníci, jistě není levný a není lehké ho zajistit, ale na druhou stranu je dobré, že to takto funguje. Lidé pracující na řece se tak mohou soustředit jen na práci, kvůli které na řeku přijeli. Možná i proto je stále tolik vytažených ob-
ludných tun nepotřebných pozůstatků lidské ci-

vilizace. A milý úsměv a podaná ruka člověka ze břehu je pomoc významnější, než by se na první pohled zdálo.

Co na závěr? Chtěla bych říci, že mě doslova hřeje u srdce, že projekt pokračuje dál i bez mé manažerské maličkosti. Děkuji všem. Všem, neboť projekt by nemohl být úspěšný, pokud by chyběla jakákoli ze tří jeho složek – organizační, zásobovací a dobrovolnická. Zbavme se toho, co do řeky nepatří, a ponechejme si, co jsme při něm našli – přátelství. ♦

Barbora Čmelíková,
autorka a dříve manažerka projektu,
nyní dobrovolnice

Jarní úklid kolem Sázavy na vlnách Českého rozhlasu

„Dobrý den, chtěli bychom vás pozvat do rozhlasové besedy o jarním úklidu,“ ozvalo se na druhém konci telefonního přístroje. Právě finišovaly přípravy na letošní úklid řeky Sázavy. Následovalo pár slov na vysvětlení a projekt Čistá řeka Sázava se ocitl na programu pořadu Čaj pro dva, který vysílá Český rozhlas 2 Praha. V týdnu, který následoval vzápětí po generálním úklidu řeky Sázavy si moderátor Martin Ježek, který mimochodem loni sám na vlastní kůži zažil atmosféru sázavského úklidu, k mikrofonu pozval kromě mě ještě Jana Malsu, odborníka na zeleň městské části Prahy 13. Otázky byly nasnadě: Kde se odpady v přírodě berou, kolik máme černých skládek a hlavně – kdo to tam všechno hází?

Odpověďet nebylo vždy snadné. Nebo snad víte, co vede některé naše spoluobčany k tomu, že nelení naložit starou lednici na vozík, odvézt ji doprostřed lesa a tam ji složit do křoví (přitom do sběrného dvora, kam většinou může podobné věci zdarma odkládat, to má o hodně blíž)? Proč rodiče kojence nebo batolete „uložili“ igelitovou tašku plnou použitých papírových plen do křoví na břehu řeky (že by pobývali v neda-
léké chatové osadě a do města se jim ne příliš voňavý obsah balíčku nechtělo vozit)? Kdo asi odhodil do řeky pod mostem jízdní kolo? A kde se pořád berou, a to nejen kolem vody, ty spou-
sty starých pneumatik?

Řeka versus volná prostranství zeleně ve městě.

Na první pohled by se mohlo zdát, že najít společnou nit nebude tak jednoduché. Ale nakonec zjistíte, že ve městě musí řešit úplně stejné problémy jako my u řeky. A tak stejně jako od Sázavy i z luk a lesů v okolí Prahy odjíždějí nákladní auta s korbami plnými odpadků. Jsou na nich prakticky stejné věci. Staré elektrospotřebiče, kusy nábytku, matrace, igelity, krabice od různých nápojů, PET lahve ... Navíc vysloužilé oblečení, které se nehodí už ani bezdomovcům, kteří v podobných městských zákoutích přebývají.

Lidé se prostě chovají k přírodě macešsky. Shodli se na tom i účastníci telefonické a internetové diskuse, která onen živý hodinový rozhlasový přenos provázela. A ještě jedno v ní zaznělo – lhostejnost k životnímu prostředí je prý důsledkem nedostatečné výchovy a osvěty. Popel na hlavu by si prý měli sypat rodiče, školy i média. Dovolím si s tím trochu polemizovat. A uvedu pár příkladů. Obrovská skládka skleněných střepeň ve strmém svahu nad Sázavou, z níž dobrovolníci každoročně ukrojí obrovský díl, ale i tak mají práce ještě na několik let dopředu, viditelně vznikla už před několika desítkami let. Určitě není dílem dětské ruky. A není jím ani hromada zrezivělých plechů, rozbitých pramic a kánoí či starých pneumatik, které jsme letos vylovili z vody.

O týden později rozhlasová diskuse na podobné téma pokračovala na stanici Český rozhlas Leonardo. Před mikrofon kromě mě usedl také

Milan Havel z ekologického sdružení Arnika. A o otázky opět nebylo nouze. Všechno se ale točilo kolem známého rčení „Kam s ním“ (s odpadem). Jak snížit jeho množství, jak naučit lidi, aby šetřili životní prostředí? Proč musí v ob-
chodech kupovat balenou vodu nebo zeleninu, proč nenahradí igelitové nákupní tašky třeba textilními? Podle mého názoru je jednou z cest dobrý příklad, který bychom měli dávat mladší generaci.

Jsem optimista a věřím, že se blýská na lepší časy. Stačí se podívat na množství dobrovolníků, kteří se letos k čištění Sázavy přidali, a na jejich věkový průměr. Vždyť mezi nimi byly i děti z mateřských center, školek, základních a středních škol. Netroufla bych si je hodit do jednoho pytle s jejich vrstevníky, kterým je osud přírody lho-
stejný. Protože těm „naším“ určitě není. Jinak by se přece na Čistou řeku Sázavu nevraceli. ♦

jt

Poskytnuté finanční příspěvky

Subjekt	částka		
Provident Financial s.r.o.	33 000 Kč	Obec Krhanice	4 000 Kč
Ferona, a.s.	30 000 Kč	Městys Divišov	3 440 Kč
Malé Posázaví	30 000 Kč	Obec Samopše	3 000 Kč
Jaroslav Dušek	24 000 Kč	Obec Zbizuby	3 000 Kč
Město Týnec nad Sázavou	6 000 Kč	Obec Tichonice	3 000 Kč
Obec Hradištko	6 000 Kč	Obec Drahňovice	2 000 Kč
Obec Soběšín	6 000 Kč	Eckart Pelz	1 707,51 Kč
Město Sázava	5 000 Kč	Zbyněk Hruška	1 500 Kč
Obec Lešany	5 000 Kč	Štěpán Zelený	1 500 Kč
Obec Petrov	5 000 Kč	Hana a Ivan Vondrákovi	1 000 Kč
		Lucie Pečenková	1 000 Kč
		Martin Šmíd	600 Kč
		Jan Filip ml. (student)	500 Kč
		Hanka Filipová	500 Kč
		Jan Filip	500 Kč
		Jiří Batěk	500 Kč
		Vít Skála	500 Kč
		Břeh – Vlád'a Fořt	200 Kč
		Zuzka Trnková	200 Kč
		Tereza Svobodová	200 Kč
		Viola Kašíková	150 Kč

Jména dobrovolníků

Jména dobrovolníků, kteří se zúčastnili úklidu Adam Martin, Amerlingová Iveta, Aubrechtová Anežka, Aubrechtová Eliška, Bárta Tomáš, Bartáková Jana, Bartoň Petr, Bednářová Jitka, Bernold Jan, Bernoldová Dagmar, Binka Filip, Blíha Jiří, Blíhová Radka, Bolechová Renata, Borovan Aleš, Borovičková Lenka, Boušková Adéla, Boušková Berenika, Boušková Bohumila, Brachtlová Iveta, Brázda Vlastimil, Brunclíková Jana, Březinová Monika, Buňata Tomáš, Burdová Gabriela, Bystřický Aleš, Bystřický Michal, Cahák Vladimír, Cibulka Albert, Cibulka Janek, Cibulka Oskar, Cibulka Vilém, Cibulková Denisa, Čapek Ondřej, Čihalíková Pavla, Čmelíková Barbora, Danešová Ivana, Danešová Martina, Davidková Petra, Divišková Věra, Dřízhalová Marie, Duriga Jakub, Dušek Jiří, Dvořák Rado- mír, Dvořák Václav, Fary Ivan, Feleman Martin, Ferebauerová Radka, Fikejz Dominik, Firstová Hana, Fořt Vláda, Gryc František, Hájek Ra- dim, Hájek Štěpán, Hák Jan, Havlová Kateřina, Herková Petra, Herwigová Michaela, Holoubek Ondřej, Holub Lukáš, Horáčková Iva, Hrdlička Václav, Hroník Pavel, Hroš Petr, Hruška Zby- něk, Hrušková Martina, Husenica Josef, Hu- senica Josef ml., Husenicová Klára, Chobotová Kateřina, Chrpa Jakub, Indra Ladislav, Jankov- ská Kristýna, Janovský Lukáš, Jelínek Ondřej, Jilich Luboš, Jilichová Pavlína, Jíra Jaroslav, Jirásková Lída, Jiroušková Kristýna, Just Pa- vel, Kahounová Šárka, Kaplan Ondřej, Karbula Roman, Kašíková Viola, Kaška Josef, Kašková Iva, Kašparová Veronika, Kiriazopulos Nikolas,

Kirpikin Roman, Klec Jan, Knoth Eva-Isabe- lla, Koblíř Jiří, Kobzová Barbora, Kolek Pavel, Kolouch Jindřich, Korecký Viktor, Kovář Fran- tišek, Králíková Kateřina, Kratochvíl Miroslav, Kratochvíl Tomáš, Kratochvílová Nela, Krejčí Josef, Krejčová Dominika, Krejčová Jana, Krej- čová Jana ml., Krchová Zuzana, Křenová Soňa, Kubánková Jana, Kubáš Petr, Kučera Jaroslav, Kučerová Věra, Kuchlerová Žaneta, Kulčár Ka- rel, Kulhavá Eva, Kulhavý Petr, Kunešová Marie, Kůrka Richard, Kůrková Pavla, Kylián Jakub, Kyselová Daniela, Labanc Richard, Laitl Martin, Langer Nikola, Langerová Amálka, Langerová Aneta, Lašková Eva, Laštovka František, Lem- berk Josef, Loukota Milan, Lunga Petr, Lunga Petr ml., Málková Dita, Marinov Petr, Mařík Jan, Masnicová Klára, Mašek Jan, Mašek Miro- slav, Mašková Argira, Mašková Kateřina, Maš- ková Kristýna, Matoušek Martin, Matoušková Marie, Matoušková Zuzana, Měříčka Bohuslav, Michal Jan, Moravcová Kateřina, Moravec Mar- tin, Moudrý Kamil, Müllerová Barbora, Nejedlo Michal, Novosad Vojtěch, Novotný Jan, Novot- ný Vítek, Obselka Lukáš, Obst Roman, Obstová Barbora, Paděvět Daniel, Paligová Eva, Papá- nek Jiří, Papánková Eva, Paskerova Veronika, Paulíčková Tereza, Pečenkova Lucie, Pěčková Markéta, Pěkná Lucie, Pessr Jiří, Plachý Tomáš, Plavcová Kateřina, Plavec Miroslav, Podhorská Tereza, Podoláková Lenka, Possum Mirka, Po- ssum Tomáš, Pošmurná Eliška, Pošmurná Ve- ronika, Pošmurný Václav, Přenosilová Renata, Radil Václav, Rais Pavel, Roch Martin, Ryšavý

Dušan, Řehořek Roman, Sahula Vítězslav, Sed- láček David, Sehnoutková Kristýna, Skála Vít, Skopalíková Lenka, Skřivan Ondřej, Skuhřavý Martin, Smrkovský Michal, Soběslavská Kristý- na, Svatoš Jiří, Svobodová Tereza, Šetina Mar- tin, Šimůnková Jitka, Šípková Kristýna, Škvo- rová Anna, Škvorová Kateřina, Škvorová Ma- rie, Šmejkal Petr, Šmíd Martin, Šolar Jáchym, Šourek Petr, Špátová Olga, Štípková Marie, Štokr Jiří, Štolla Jan, Štolla Václav, Švimberský Zbyněk, Trantina Michael, Trdla Matěj, Tůmová Jaroslava, Tyrpáková Tereza, Urban Jan, Vaigl Martin, Vančík Vladimír, Varnušková Milena, Vejmelková Ingrid, Vejmelková Kristýna, Veliká Lenka, Vesecký Petr, Vít Pavel, Vnouček Stani- slav, Vorel Jiří, Vrzalová Eva, Zágora Ondřej, Zach Tomáš, Zajícová Martina, Zápotočková Ella, Zelenková Michaela, Zelený Šimon, Zelený Ště- pán, Zemanová Bohuslava, Zemanová Eliška, Zemanová Klára, Zimová Anna, Zoblivá Aneta, Žaba Michal, Žarko Petr.

Dětský domov Sázava, Jílovská unie kamarádů, MC Motýlek, MO ČSSD Benešov (Klusoň Jaro- slav, Semerád Vladislav, Žízalová Hana, Žíza- lová Inka), Obecní úřad Krhanice, Okrašlovací spolek v Jílovém u Prahy, SDH Hvězdovice, TJ Kavalier Sázava – oddíl vodní turistiky, ZŠ a MŠ Sázava, ZŠ a MŠ Teplyšovice, ZŠ Čerčany, ZŠ Divišov, ZŠ Kácov, ZŠ Krhanice, ZŠ praktická a ZŠ speciální Uhlířské Janovice, ZŠ TGM Mnichovice, ZŠ Týnec nad Sázavou. ♦

Poskytnutá materiální a organizační pomoc

Bisport s.r.o. – hlavní partner

zapůjčení lodí, doprovodná vozidla s řidiči

POVODÍ VLTAVY, státní podnik

odvoz odpadků na skládku

Rakovnicko o.p.s.

zapůjčení lodí

Aubrechtová Zdeňka

pečení buchet

Benecentrum, s.r.o., Benešov

voda a sušenky za výhodné ceny

Brzybohatý Vladimír, kemp Pod Vrbou

káva a poskytnutí zázemí

Bubeníková Jana

potraviny

Čtyřkolské maminky

pečení buchet

Danešová Ivana

organizační pomoc, potraviny

Danko Martin

poskytnutí zázemí U Hrocha

Divišková Jana

pečení buchet

Doubková Tereza

pečení buchet

Hájek Radim

vedoucí 4. úseku

Havlíková Helena

potraviny

Hostinec Vranov, Pavel Šturm

stravování za zvýhodněné ceny

Hotel Alex, Ledečko

poskytnutí noclehu a večeře

Hotel Nad Řekou s.r.o.

stravování za zvýhodněné ceny

HOTEL Troníček s.r.o., Žampach

poskytnutí večeře a zázemí

Chocholová Dagmar

potraviny

CHOPOS – Miroslav Kratochvíl

organizační pomoc manažera, doprava

Jílovská unie kamarádů, Jílové u Prahy

poskytnutí noclehu

Jírovská Líba

potraviny, pečení buchet

Justová Marika

sekaná, pečené maso

Kapela SPB

hudba na závěrečném večeru

Karbula Roman

řidič servisního vozidla

Knitlová Petra

potraviny

Kocourková Majda

potraviny

Králová Míla

potraviny

Kratochvílová Ilona

pečení buchet

Křenová Soňa

vedoucí 1. úseku

Kuchlerová Žaneta

servisní pomoc

Kulhavá Eva

zásobovací tým

Kunešová Marie

pečení buchet

Kunešovi František a Iveta

(Hostinec U Pudilů)

poskytnutí noclehu

Lékařna U Zlatého orla,

Benešov

vybavení lékárníčky

Macků Jana

slané pečivo

Malé Posázaví – Kateřina Chobotová

organizační pomoc manažera, doprava

Marie Kotrbová – Koma Benešov

ochranné rukavice

Matoušek Martin – úklidové práce

pytle na odpad, ochranné rukavice

Matoušková Marie

zásobovací tým

Matoušková Monika

pečení buchet

Matoušková Zuzana

zásobovací tým

MC PUTTI

poskytnutí zázemí

Město Jílové u Prahy

uložení odpadků na skládku

Město Trhový Štěpánov

úhrada uložení odpadků na skládku

Mikroregion Český smaragd – Eva Vrzalová

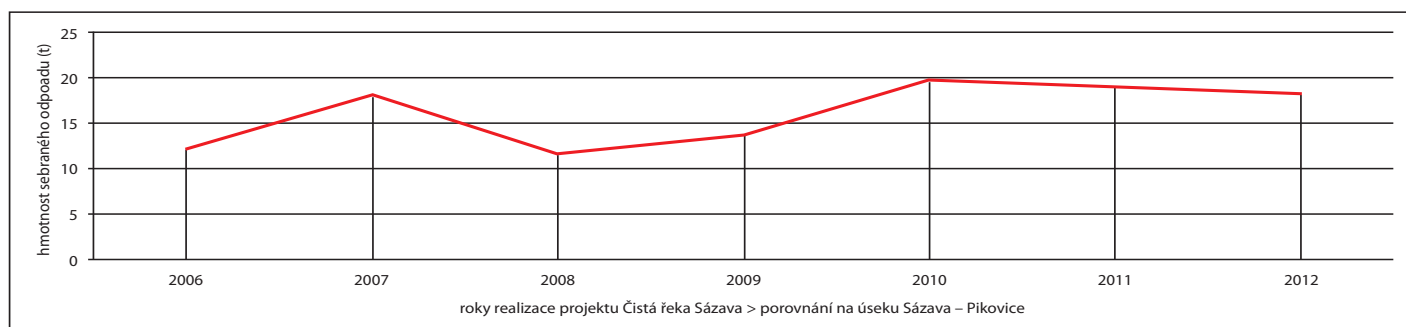
organizační pomoc manažera, doprava

Mikroregion Džbány, svazek obcí – Eliška Zemanová
organizační pomoc manažera, doprava
Moravec Martin
vedoucí 5. úseku
Němcová Martina
pečení buchet
Němec Miroslav
materiální zajištění, pečení buchet
Obec Poříčí nad Sázavou, ZŠ a MŠ Poříčí nad Sázavou
poskytnutí noclehu
Obec Soběšín
materiální pomoc
Obec Teplýšovice
doprava dětí ze ZŠ Teplýšovice
Obstová Bára
vedoucí 3. úseku
Pekárna Sázava
poskytnutí pečiva
Pension Čtyřlístek – Jan a Hana Filipovi
Šternberské koláče
Petr Kovačka – půjčovna lodí, Sázava
zapůjčení lodí a vozidla s řidičem
Pošmurná Hermína
pečení buchet
Racek Jarda, Kamenný Přívoz
poskytnutí oběda a zázemí
Rádio BLANÍK
mediální partner

Sportareál SAMOPŠE
poskytnutí noclehu
Restaurace Na Marjance, Stříbrná Skalice
poskytnutí zázemí
Restaurace Pyšelka
poskytnutí oběda za zvýhodněné ceny
Restaurace U Libora s.r.o., Rostislav Rezek
stravování za zvýhodněné ceny
SÁZAVA TOUR – Martin Sopř
zapůjčení lodí a vozidla s řidičem
Síbrtová Jana
pečení buchet
SK Chocerady – fotbalový klub
poskytnutí noclehu
Sporthotel Kácov – Jiří Pařízek
poskytnutí noclehu, stravování za zvýhodněné ceny
Srbová Monika
pečení buchet
Stibůrek Pavel
vytvoření DVD za symbolickou cenu
Stibůrková Hana
pečení buchet
Šindelář Stanislav
ovoce pro dobrovolníky
Škvorová Marie
poskytnutí potravin, pečení buchet, zásobovací tým

Tábořiště u Karla, Český Šternberk
poskytnutí oběda a zázemí
Technické služby Benešov
uložení odpadků na skládku
Tůmová Jaroslava
PR projektu
Václav Pošmurný a Bohunka Zemanová
doprava a snídaně
Van Gillern, s.r.o.
pytle na odpad
Vieweghová Veronika
potraviny
Vít Vrtiška – AV Servis
hygienický spotřební materiál
Vnouček Stanislav
doprava, zásobovací tým
Vojenský historický ústav Praha – Vojenské technické muzeum Lešany
poskytnutí noclehu
Vondrákovi Hana a Ivan
zapůjčení várnice
Wrigley Confections ČR, kom. spol.
sladkosti
ZŠ Chocerady
poskytnutí noclehu
Žarka Petr
doprava, zásobovací tým
Žarková Ladislava
potraviny

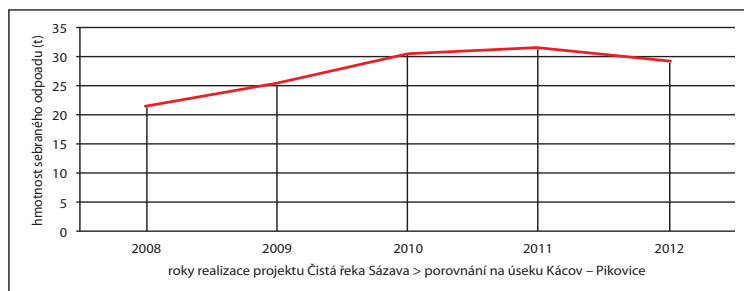
Vývoj množství sebraného odpadu v letech 2006–2012

Rakovnicko
Rakovnicko o.p.s.
zapůjčení lodí

Rádio BLANÍK
mediální partner

Souhrn všech organizací, které čistily

	úsek	km	počet dobrovolníků	množství sebraného odpadu v tunách
Sázava 21, o.s.	Havlíčkův Brod – Chřenovice ČD	60	550	0,00
Lípa pro venkov o.s.	Chřenovice ČD – Chabeřice	30	158	1,10
MO Českého rybářského svazu Soutice	Chabeřice – Kácov – Střechov	8,7	35	0,50
Posázaví o.p.s	Kácov – Střechov až Pikovice	89	1 012	29,21
Celkem	x	187,7	1 755	30,81

MAS Posázaví rozdělí mezi 13 projektů dotace v celkové výši 17,9 milionu Kč

Místní akční skupina (MAS) Posázaví rozdělí mezi 13 projektů dotace ze Strategického plánu

Leader (SPL) v celkové výši 17,9 milionu korun. Jedná se o celou sumu, kterou měla ze SPL na letošní rok alokovat. V 9. výzvě k předkládání žádostí o dotaci ze SPL bylo přijato 24 projektů. Celkové náklady na jejich realizaci byly téměř 52 milionů korun, požadovaná dotace činila 30,7 milionu korun.

Projekty k financování doporučila Programovému výboru Výběrová komise složená ze zástupců samosprávy, neziskových organizací a podnikatelů. Většina jejich

členů letos poprvé osobně navštívila místa, která se o dotaci ucházela. „Tyto návštěvy naprosto splnily naše očekávání. Jejich prostřednictvím jsme zjistili vše potřebné, co se nevejde na fotky ani do textu žádostí. V případě pochybností to mnohé z nás přesvědčilo a výsledkem bylo hodně „žolíků“, které jsme vybraným projektům přidělili,“ řekl člen komise Miroslav Němec. Podobného názoru byl i jeho kolega Jiří Zápal: „Ve výběrové komisi jsem byl už podruhé. Tentokrát jsem ale projekty hodnotil s daleko čistším svědomím“.

Společnost Posázaví o.p.s., která v regionu Strategický plán Leader administruje, rozdělila na projekty od roku 2008 dotace v celkové výši přes 80 milionů korun. Dalších 14 milionů korun plánuje rozdělit v roce 2013. ♦

jt

Projekty, které uspěly se žádostí o dotaci ze Strategického plánu Leader

Rekonstrukce outdoorového centra Bisport

V rámci projektu dojde k rekonstrukci ubytování, nákupu nového vybavení pokojů, a tím rozšíření počtu ubytovacích míst na 26. Po dokončení stavebních prací pod terasou Bisportu se také zprovozní společenská a školící místnost, do níž bude pořízeno základní vybavení nábytkem a elektronikou potřebnou k provozu. Vznikne tak společenský prostor v kombinaci s turistickým ubytováním, vše doplněné o odpovídající sociální zázemí pro turisty, vodáky, cyklisty, studenty, mládež, firemní i vzdělávací aktivity a kulturní malé projekty s kapacitou do 30 osob. Cílem projektu je podpora setkávání různých skupin obyvatel města Týnec nad Sázavou, ale i turistů a hostů tohoto města, a také podpora aktivit týnecké mládeže.

Jan Filip – Rozšíření penzionu – vybudování apartmánu

Předmětem projektu je dokončení rekonstrukce penzionu vybudováním apartmánu pro rodiny s dětmi v Českém Šternberku čp. 45. Apartmán má svůj vlastní vstup, jehož technické dokončení je také součástí projektu. Po dokončení rekonstrukce bude apartmán kompletně vybaven zařízením. Tímto projektem bude dokončena rekonstrukce objektu v ochranné zóně národní kulturní památky hrad Český Šternberk. Bude navýšena kapacita penzionu o 4 lůžka a zvýšen komfort ubytovaných rodin s dětmi.

Město Jílové u Prahy – Školní arboretum a naučná stezka Stromy ve městě – aneb Život se stromy a mezi nimi...

Projekt Školní arboretum a naučná stezka „Stromy ve městě... život se stromy a mezi nimi“ je součástí dlouhodobého Plánu revitalizace školního areálu Škola v zahradě – zahrada ve městě. Plán je postupně realizován podle účelových nebo „volných“ finančních prostředků. Projektem je dotčen jednak školní pozemek, jednak je situován do městských parků. Cílem projektu je integrace školní zahrady do každodenního života školy i města. Tato část školní zahrady byla při svém vzniku před padesáti lety zakládána koncepčně, ve školním areálu se v současné době vyskytuje poměrně ucelená kolekce původních dřevin. V první etapě revitalizace byla provedena jejich pasportizace, v digitální elektronické podobě je přístupná na webových stránkách školy www.zsjilove.cz. Pasportizace je prvním krokem k založení arboreta. Další aktivitou, kterou je třeba realizovat, je vytvoření popisek dřevin a informačních panelů a jejich umístění v areálu. Do této aktivity se zapojil Okrašlovací spolek v součinnosti s Regionálním muzeem Jílové u Prahy. Při plánování arboreta se nabízel další krok, vyplývající z celkové vize areálu jako neoddelitelné součásti města, a to vytvoření naučné stezky Stromy ve městě. Cílem naučné stezky je představení původních druhů dřevin, jejich ekologické nároky, vlastnosti a užítky, které představují pro ostatní živé organismy a pro člověka.

Součástí projektu je vybudování několika míst k setkávání návštěvníků areálu. Jednak je to vybudování dřevěného přístřešku se stoly a lavičkami, který bude nejen východiskem a cílem naučné stezky, ale bude se také moci využít jako venkovní učebna. V areálu vznikne také terasovité posezení s lavičkami a venkovní šachovnicí a ohniště.

Obec Kondrac – Rekonstrukce hasičské zbrojnice v Dubu

Předmětem projektu je stavební úprava a přístavba stávající hasičské zbrojnice, která je umístěna na návsi v Dubu, v místní části obce Kondrac. Tato hasičská zbrojnice vytváří v podstatě centrum veškerého dění v Dubu. Nevyužívají ji pouze místní dobrovolní hasiči, ale také téměř všech 115 obyvatel Dubu. Součástí projektu bude i úprava veřejného prostranství kolem hasičské zbrojnice, kde bude instalováno posezení pro asi 20 osob a osázena vhodná zelení. Tuto část projektu provedou místní hasiči svépomocí a uhradí ji z příjmů své činnosti.

Obec Stříbrná Skalice – obecní knihovna
Stávající budova, ve které je umístěna obecní knihovna, je ve špatném stavu. Zastupitelé proto rozhodli pro její potřeby upravit přízemní domek čp. 71 z konce 19. století, který je na náměstí, a je v majetku obce. Kromě knihovny v něm vznikne informační středisko s veřejným internetem, klubovna pro místní spolky a přednáškovou činnost, místnost pro čítárnu nebo galerii. Rekonstrukce pomůže zachránit nevyužitou historickou budovu, která stojí v památkové zóně na náměstí obce Stříbrná Skalice.

Obec Právoň – Spolkový dům Právoň
Projekt je zaměřen na rekonstrukci stávajícího chátrajícího objektu čp. 50 v centrální části obce Právoň, který je v současné době využíván jako klubovna a prodejna smíšeného zboží. V tomto objektu jsou vzhledem k jeho stavu přístupné a využitelné pouze dvě místnosti. Přestavbou prvního nadzemního podlaží budovy vznikne další víceúčelový prostor pro spolkovou a další činnost. Realizací projektu vznikne jedno pracovní místo, kromě spolkových aktivit bude možné zajistit také hlídání dětí a péči o seniory. Tento projekt je první etapou rekonstrukce celé budovy.

Miroslav Němec – Společenské centrum Týnec otevřené všem

Projekt řeší opravy tzv. srdce budovy v prvním nadzemním podlaží v prostoru hlavního vstupu do objektu, ve vnitřních přilehlých prostorách a obnovu vstupního rizalitu. Vznikne důstojný vstup do budovy, informační místo, veřejné WC, salonek pro setkávání veřejnosti a spolkovou činnost, cukrárna.

Sdružení pro ochranu kulturního dědictví – Zlenice – 1. etapa záchrany Velké věže - dominanty hradu Zlenice

V návaznosti na výsledky Studie na záchranu a rehabilitaci hradní zříceniny Zlenice a jejího přírodního prostředí bude v rámci projektu

1. etapy záchrany Velké věže, která je v současné době v havarijním stavu, a které v případě absence nutného rozsáhlého statického a konzervačního zásahu hrozí částečný či dokonce úplný zánik, přistoupeno ke dvěma zásadním krokům. Prvním krokem bude zpracování potřebné koncepce záchrany Velké věže, doprovázené nezbytným archeologickým průzkumem. Druhým krokem bude základní statické zajištění havarijních situací Velké věže.

Obec Postupice – Hasičské sportoviště Plajchy

Obec Postupice ve snaze podpořit činnost mladých hasičů vybuduje nové sportoviště nejen pro místní sbory, ale i okolní sdružené v okrsku Struhařov. Dobrovolným hasičům bez rozdílu věku poskytne kvalitní podmínky pro provozování hasičského sportu. Zapojením řady subjektů do připravovaného záměru došlo k rozšíření využití sportoviště, které svou multifunkčností splní parametry víceúčelové volnočasové zóny.

Projekt počítá s vytvořením dráhy s kvalitním povrchem pro běžecké disciplíny. Poblíž ní vznikne jednoduchá tribuna pro diváky. Převážnou část areálu bude tvořit travnatá plocha, budou na ní dvě startovní základny pro cvičné útoky s hasičskou technikou, nebude zde chybět hydrant napájený cisternou. Projekt počítá i s vytvořením zpevněné plochy pro příjezd hasičské techniky. Prakticky bude možné k oběma základnám dojet s hasičskou stříkačkou a velmi lehce s ní manipulovat. Na základě požadavků dětí, které se zúčastnily plánování, vznikne na hřišti plocha pro míčové sporty a venkovní fitness. Sportoviště bude dále vybaveno zahradním altánem, lavičkami, terčí a herními pomůckami.

Město Jílové u Prahy – Zóna aktivního odpočinku při ZŠ Jílové u Prahy

Projekt Zóna aktivního odpočinku při ZŠ Jílové u Prahy vychází z dlouhodobého projektu Plán revitalizace školního areálu Škola v zahradě, zahrada ve městě. Tento projekt probíhal v první části v letech 2006–2008, nyní probíhá jeho druhá část vymezená lety 2009–2013. Cílem projektu je vytvoření areálu, který bude sloužit jak ke vzdělávacím a výchovným účelům školy, tak i k volnočasovému využití široké veřejnosti. V koncepci revitalizace je počítáno s více zdrojovým financováním úprav, a to dotacemi, městským rozpočtem, provozním rozpočtem školy, sponzoringem.

Projekt bude realizován ve dvou sektorech školního areálu. V horní části, kde je zrekonstruována většina ploch sportoviště, vznikne skatové hřiště, v sousedním sektoru budou instalovány lanovky pro mladší děti. V dalším sektoru, klidové části areálu, bude zařízení pro aktivní odpočinek „dospělejší“ veřejnosti, mimo jiné

hřiště na pétanque, prvky „přírodní posilovny“, venkovní plocha pro hraní šachů nebo dámy, a bludiště – labyrint s hmatovou stezkou. Nedílnou součástí projektu je i pořízení mobiliáře – informačních tabulí, laviček a odpadkových košů. Součástí projektu je také sociální zařízení a oplocení pozemku.

Obec Krhanice – Víceúčelové hřiště Krhanice pro aktivní odpočinek

Projekt zahrnuje rekonstrukci stávajících 2 hřišť na 1 hřiště pro volejbal a badminton, 1 multifunkční hřiště pro míčové sporty (florbal, malou kopanou, házenou a basketbal), 1 hřiště pro stolní tenis a 1 hrací plochu pro pétanque. V současné době je tento pozemek částečně zatravněn a jsou na něm 2 hřiště s několika sportovními prvky. Pro širší využití ze strany veřejnosti je to ale nevyhovující. Cílem projektu je tedy nově uspořádat celou plochu a vybudovat na ní 3 nová hřiště a hrací plochy. Vznikne tak aktivně odpočinkové místo, které vzhledem ke svému umístění v centru obce a v blízkosti základní a mateřské školy bude vítaným zázemím pro sportovní využití mládeže a širokého spektra všech občanů.

Unie rodičů ČR - sdružení při Gymnáziu v Benešově – Studentský klub při Gymnáziu v Benešově

Cílem projektu je výstavba a vybavení studentského klubu v půdním prostoru severního křídla budovy gymnázia, který budou moci využívat nejen žáci školy, ale v rámci volnočasových aktivit i různá zájmová sdružení a jednotlivci. Klub bude využíván ke vzdělávání, přednáškové činnosti, prezentaci studentské tvorby i primární prevenci. Bude v něm také 3D klubové kino. ♦

Galerie projektů podpořených v rámci Strategického plánu Leader 2007–2013

Kulturní dům Blaník – Podblanické tvoření pro šikovná stvoření

Podaná žádost: 5. 5. 2010

Realizace projektu: 18. 1. 2011 – 14. 8. 2011

Popis projektu: V rámci projektu se uskutečnily 2 výtvarně-vzdělávací workshopy se zaměřením na poznávání historie a přírodních zajímavostí pomocí malby a fotografie s počtem 15 účastníků ve věku od 18 let. Uskutečnily se 2 výstavy pro veřejnost jako výstupy výtvarně-vzdělávacích workshopů, 7 kurzů lidové tvořivosti s počtem 15 účastníků ve věku od 18 let, 5 exkurzí na historicky a přírodně zajímavá místa regionu Posázaví. Projekt byl prezentován v médiích regionálního i národního charakteru.

1) Kurz košíkářství II. – pedig a mořská tráva,

2) Kurz malování na hedvábí pro pokročilé,
3) Kurz výroby Tiffany vitráží pro začátečníky,

4) Kurz výroby loutek, 5) Kurz výroby smaltovaného šperku, 6) Kurz výroby panenek z ovčí vlny, 7) Velký letní řezbářský kurz pro pokročilé, 8) Výtvarně-vzdělávací workshop Malováním po stopách Anny Roškotové, 9) Výtvarně-vzdělávací workshop S fotoaparátem za zajímavostmi Podblanicka

Financování projektu:

Výše požadované dotace:	231 690 Kč
Spoluúčast žadatele:	0 Kč
Celkové náklady projektu:	231 690 Kč

Římskokatolická farnost Votice – Galerie sv. Františka Votice

Podaná žádost: 3. 5. 2010

Realizace projektu: 15. 12. 2010 – 12. 9. 2011

Popis projektu: Při realizaci byla provedena kompletní obnova krovy a střechy objektu, obnova vnitřních a vnějších omítek, drobné stavební úpravy s cílem vytvoření důstojných prostor pro umístění expozice. Byly zrestaurovány 2 velkoplošné obrazy s náboženskou tematikou. Podařilo se obnovit ucelenou část kulturní památky, zachovat historické dědictví regionu

a zvýšit nabídku cestovního ruchu zaměřeného na religiozní tematiku. Do projektu se zapojila veřejnost formou finanční sbírky a dobrovolné práce.

Financování projektu:

Výše požadované dotace:	1 799 802 Kč
Spoluúčast žadatele:	315 302 Kč
Celkové náklady projektu:	2 115 104 Kč

Obec Bernartice – Živá obec Bernartice

Podaná žádost: 30. 4. 2010

Realizace projektu: 8. 3. 2011 – 31. 8. 2011

Popis projektu: Cílem projektu byla obnova a rozvoj prostorů a ploch občanské vybavenosti využitelných také pro spolkovou činnost a atraktivnější stávajícího veřejného prostranství. Byla opravena víceúčelová budova a modernizováno dětské hřiště, byl opraven chodník, osázeny návesní prostory venkovním mobiliárem a mladými stromky. Dětské hřiště využijí

zejména místní děti, ale také děti přijíždějící na prázdniny nebo na víkendové pobyty, kulturní sál bude využívat široká skupina obyvatel, děti a spolků.

Financování projektu:

Výše požadované dotace:	724 756 Kč
Spoluúčast žadatele:	263 666 Kč
Celkové náklady projektu:	988 422 Kč

Louňovice pod Blaníkem – Včelařské muzeum v Louňovicích pod Blaníkem

Podaná žádost: 23. 4. 2010

Realizace projektu: 23. 11. 2010 – 13. 12. 2011

Popis projektu: Výsledkem projektu je zajímavé a interaktivní muzeum včelařství, které zaujme také dětské návštěvníky a je využitelné více způsoby (zázemí a klubové prostory pro včelaře, badatelna, přednášková místnost, depozit pro dokumenty a knihovna, uskladnění

nepoužívaných úlů). V rámci realizace projektu došlo ke stavební obnově nevyužívané budovy, úpravám zahrady a prostoru před budovou a vydání propagační brožury.

Financování projektu:

Výše požadované dotace:	1 001 788 Kč
Spoluúčast žadatele:	324 637 Kč
Celkové náklady projektu:	1 326 425 Kč

ALTUM HR s.r.o. – Nové pokoje v ubytovně

Podaná žádost: 11. 1. 2010

Realizace projektu: 31. 5. 2011 – 31. 8. 2011

Popis projektu: Důvodem rekonstrukce je především velká poptávka po ubytování, stálá absence ubytovacích kapacit ve městě Týnec nad Sázavou v kombinaci s dobrými podmín-

kami pro rekreaci a turistiku a sportovní vyžití na řece Sázavě. Po dokončení projektu má ubytovna 27 míst.

Financování projektu:

Výše požadované dotace:	1 189 113 Kč
Spoluúčast žadatele:	1 201 403 Kč
Celkové náklady projektu:	2 390 516 Kč

Mateřské centrum PUTTI – Pokračujeme tam, kde jsme začali

Podaná žádost: 4. 5. 2010

Realizace projektu: 20. 10. 2010 – 12. 6. 2011

Popis projektu: Výsledkem projektu jsou kromě jiného i měřitelné výstupy, jako je počet vyškolených účastníků jednotlivých kurzů, ruční výrobky, např. z keramiky a šustí, odrátované předměty, fotodokumentace, propagace projektu (články v tisku a na webových stránkách). V rámci projektu bylo pořádáno a organizováno 14 vzdělávacích řemeslných kurzů: 3 na sebe navazující keramické kurzy (2 pro mírně po-

kročilé a pokročilé), dále 2 kurzy košíkářství, 1 kurz drátkování, 1 kurz drátování, 1 kurz výroby šperků, 2 na sebe navazující kurzy vánoční tvořivosti (vazba a výzdoba), 1 kurz velikonoční tvořivosti, 1 kurz výrobků z kukuřičného šustí, 1 kurz savování a malování na látku a 1 vzdělávací a řemeslná exkurze – Rodinné muzejíčko smaltu, Netvořice.

Financování projektu:

Výše požadované dotace:

596 168 Kč

Spoluúčast žadatele:

3 090 Kč

Celkové náklady projektu:

599 258 Kč

Tělocvičná Jednota Sokol Krhanice – Rekonstrukce a dokončení přístavby stávající klubovny TJ Sokol Krhanice

Podaná žádost: 4. 5. 2010

Realizace projektu: 30. 4. 2011 – 31. 8. 2011

Popis projektu: Výstupem projektu je zrekonstruovaná stávající klubovna a rozšíření její plochy na téměř dvojnásobek. Dále bylo vybudováno nové venkovní veřejné prostranství s ohništěm, lavičkami a dětským hracím

prvkem. Klubovnu i veřejné prostranství budou využívat nejen členové TJ Sokol Krhanice, ale všichni obyvatelé obce.

Financování projektu:

Výše požadované dotace:

269 619 Kč

Spoluúčast žadatele:

30 332 Kč

Celkové náklady projektu:

299 951 Kč

Obyvatelé Posázaví se vyjadřovali k dalšímu směru rozvoje regionu

Postaví se v obci nové hřiště či knihovna, opraví náměstí nebo cesty, vznikne v regionu nová naučná stezka? O tom mohli rozhodnout obyvatelé v anketě organizované společností Posázaví o.p.s. Prostřednictvím

dotazníkového šetření se snažila zjistit, do jakých oblastí by měly v regionu směřovat dotace ze státních a evropských fondů po roce 2013. Hlasování proběhlo v 67 ze 109 obcí Posázaví. Bylo v nich umístěno 121 hlasovacích bedýnek, anketní lístky mohli zájemci posílat i elektronicky. Nakonec se sešlo přes 3 500 přání obyvatel regionu. Vyjádřit se mohli také podnikatelé, spolky, neziskové organizace nebo sdružení.

„Sesbírání přání začínáme vyhodnocovat. Setřídíme je do jednotlivých oblastí, které ukážou, jaké potřeby region má, co by se mělo opravovat, stavět, čemu se věnovat, co lidé potřebují ke zkvalitnění svého života,“ řekla ředitelka Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová. Společnost Posázaví o.p.s. pak na základě zjištěných informací sestaví strategii dalšího rozvoje regionu. „Mělo by nám to pomoci zjistit, jestli potřebujeme opravit konkré-

ní silnice, rybníky, podpořit vesnické školy nebo prodejny. Zjištěné informace musí zároveň odpovídat výsledkům analýzy potřeb regionu, která bude vycházet ze statistického šetření. Integrovaná strategie regionu, která by měla být schválena v květnu 2013.

Údaje z ankety poslouží také jednotlivým obcím a mikroregionům k tomu, aby zjistily konkrétní potřeby svých obyvatel. Jejich realizace pak bude záležet na tom, zda se podaří sehnat dostatek peněz, ať už z obecních rozpočtů nebo dotací.

První strategie rozvoje regionu Posázaví vznikla z podnětu místní akční skupiny na roky 2004–2007. Dokument pak byl aktualizován v rámci přípravy na nové programové období Evropské unie 2007–2013. Vizí strategie je zlepšení kvality života v regionu Posázaví. Zaměřuje se na zachování a zhodnocení pří-

rodního a architektonického dědictví regionu, na zvýšení přitažlivosti regionu, na zapojení jeho obyvatel do veřejného života, na podporu rozvoje infrastruktury a na podporu aktivit dětí a mládeže. K jejímu naplnění výrazně pomáhá program Leader, který administruje MAS Posázaví a díky němuž „přitekly“ do regionu desítky milionů korun. Pomohly mimo jiné postavit nová dětská hřiště, opravit kapličky a hasičské zbrojnice, vybudovat vesnická muzea, otevřít naučné stezky. ♦

jt

Kamberk žije bohatým společenským životem

Ukážeme to na několika příkladech. Místní ženy, které nechtěly jen sedět doma, se minulý rok rozhodly, že se budou pravidelně scházet, proberou poslední novinky a zároveň ochutnají něco z kuchyně sousedek. A protože o ženách je známo, že nemají ve zvyku nechat ruce zahálet, pozvaly si pána, který je učí pracovat s materiálem zvaným pedig, z něhož se dají vyrábět různé hezké předměty, jako misky, košíčky apod. Již téměř rok se pravidelně jednou za 14 dnů ženy scházejí a zájem nepolevuje.

Mladí lidé plní energie využívají prostor sálu místní sokolovny a rovněž již téměř rok se každý týden scházejí a tančí zumbu. A protože se podobná akce v okolí nekoná, přichází k nám zájemci i z okolních obcí. Stane se, že zavítají i mladí muži a potom je samozřejmě o legraci postaráno. A tak to má být.

Protože poslední roky u nás přibývá dětí, rozhodli se aktivní jedinci využít společenskou

místnost obecního úřadu a zřídit zde dětský koutek, kde by se rodiče s dětmi pravidelně scházeli, děti si hrály a maminky projednávaly různé zajímavé záležitosti. Koutek se doplňuje nábytkem, hračkami, dětskými knížkami. Doufejme, že i v budoucnu najde kvalitně a vtipně zařízená místnost uplatnění.

Místní knihovna je chloubou obce. Máme poslední knižní novinky a výbornou propagaci. Akceptujeme všechny vyhlášené akce, a to díky aktivní knihovnici zapálené pro věc.

Obecní úřad se rozhodl vydávat pravidelně po zasedání zastupitelstva Zpravodaj, podrobně informující o dění v obci. Dnes si nikdo z občanů ani rekreatantů nemůže stěžovat, že není informován.

Že máme hudební milovné občany a skryté talenty, se ukázalo o Štědrém dnu, kdy 60 lidí při doprovodu houslí a mírně posíleno svařeným vínem zpívalo u vánočního stromku za kostelem koleďy a jiné vánoční písně. Sice počasí příliš nepřálo a nenavozovalo vánoční atmosféru, stejně to byl pro mnohé jeden z nehlubších svátečních zážitků, hlavně díky pospolitě atmosféře.

A co plánujeme a určitě uskutečníme v nejbližší době? Dva zájezdy za poznáním krás naší vlasti. To spíše pro starší generaci, která již nemá tolik příležitostí vyrazit někam autem po vlastní ose. Také letos chceme oslavit Den matek spojený s účinkováním dětí, pro rodiče pak hudební odpoledne. I letos Vás zveme k návštěvě kamberského Muzea venkova s ojedinělými expozicemi umístěnými ve dvou budovách v pěti místnostech. V minulém roce je navštívilo okolo 800 lidí a návštěvní kniha vypovídá, že nikdo snad nebyl zklamán. Myslíme, že Kamberk se má vždy čím pochlubit. ♦

Alena Jenšíková

Další ocenění pro obec Ostrov

Obec Ostrov již podruhé za sebou získala v krajském kole soutěže Zlatý erb významné ocenění, a sice Cenu veřejnosti. Soutěže o nejlepší webové stránky a elektronické služby měst a obcí se účastnila poprvé v minulém roce, kdy zvítězila ve stejné kategorii a v tomto roce svůj úspěch mezi celkem 51 soutěžícími zopakovala.

S nápadem zřídit webové stránky pro obec s tehdejšími 60 obyvateli přišla místní kronikářka paní Alena Křížková. V roce 2008 se ve svých dvaceti letech stala nejmladší kronikářkou v republice a v září 2009 začala pracovat na dosud neexistujících webových stránkách. „V Ostrově se děje spousta akcí a fotek z tak malé obce bylo až až a lidé měli zájem si to někde prohlédnout. V začátcích jsem požádala paní Jitku Jandovou o první cenné rady a pak už to začalo „klapat“,“ uvádí mladá maminka dvou dětí na mateřské dovolené.

Kromě kronikářky a administrátorky webových stránek je od loňského roku také v obecním zastupitelstvu, takže má veškeré informace přímo z první ruky. Fotografie na web si fotí také sama, ale nepohrdá ani příspěvky od jiných. A to zejména do obecní kroniky, kdy získává zejména od místních obyvatel fotografie historické. Za poslední měsíc umístila Alena Křížková na webové stránky elektronický přepis kronik, sice zatím jen pár let, ale postupně je bude doplňovat. V současné době nemají stránky svou vlastní doménu, jejich aktualizace probíhá alespoň dvakrát týdně, jinak dle potřeby.

Na webové stránky Ostrova se můžete podívat na <http://obec-ostrov.webnode.cz>, obec Ostrov najdete také na facebooku. ♦

EŠ

Včelí svět v Hulicích

Ve středu obce Hulice v budově bývalé školy právě probíhá poslední část kompletace expozice. V červnu zde začne sezóna unikátního a nevšedního návštěvnického centra Včelí svět. Jeho obsah bude velmi zajímavý – do života včel budete vtaženi prostřednictvím mnoha detailních informací i několika interaktivních prvků. Součástí prostor bude také zážitková dílna, ve které si návštěvníci budou moci ze včelích produktů vyrobit svíčku nebo jiný dárek na památku.

„Expozice je v plánovaném obsahu a rozsahu jediným obdobným počinem ve středoevropském prostoru. Projekt spojuje dva významné prvky – prvním je představení atraktivního živo-

ta včelstva, který při kvalitní prezentaci a možnosti vlastní práce se včelími produkty přináší množství zajímavých informací i zážitků, druhým je významný výchovně-vzdělávací přínos a propagace ochrany včelstev, která jsou důležitou součástí přírodního koloběhu a zároveň ohroženým přírodním druhem se stále se snižujícími počty,“ vysvětluje koncepci muzea starosta Hulic Martin Kapek. Včelí svět v Hulicích se připravuje na návštěvy široké veřejnosti – bude představovat atraktivní zážitkový prostor v rámci turistických výletů. Lákadlem a inspirací se stane také pro školy, které do muzea mohou vyslat své žáky a studenty.

Projekt za 15 milionů korun se podařilo uskutečnit díky dotaci Evropské unie v rámci Regionálního operačního programu Střední Čechy. Obec Hulice bude zajišťovat provoz celého muzea a zaměstná také koordinátora, který bude mít na starosti kulturní programy, zážitkové dílny, propagaci, správu webu a údržbu stálé expozice Včelího světa. ♦

Kostnice ve Zdislavicích bude opravena a zpřístupněna

Vedení městyse Zdislavice se už několik let pokouší opravit a upozornit na nevšední památku v obci – kostnici z roku 1810. Letos svítla naděje a na výjimečnou rekonstrukci se podařilo sehnat peníze. Záměr podpoří z Fondu kultury a obnovy památek Středočeský kraj.

Obnova kostnice u kostela sv. Petra a Pavla přijde na necelý milion korun. Její havarijní stav dosud neumožňoval zpřístupnění objektu turistům a dalším zájemcům. Během následujícího období ale proběhnou stavební práce a také očištění a ošetření expozice z lidských kosterních pozůstatků. Lebky a kosti jsou z období morové rány kolem roku 1772. Na záchraně této významné funerální památky se budou podílet restaurátoři a řemeslní umělci.

Zdislavická kostnice, která je opravdu unikátní – vždyť takovýto památek není v České republice mnoho, bude tedy v další sezóně otevřena veřejnosti a jistě se stane významným turistickým cílem městyse Zdislavice. Zapojí se také do projektu „Kraj blanických rytířů“, jenž dlouhodobě pečuje o přírodní a kulturní dědictví v regionu.

Řadu z vás bude možná zajímat, za jakých okolností zdislavická kostnice vznikala. Všichni jistě tušíme, že okolnosti to nebyly ledajaké. Na webu městyse Zdislavice se o kostnici a historii místa leccos dozvíte: „V dobách šíření moru na tom nejhůře byla v blízkosti Zdislavice Bolina, kde zemřely dvě třetiny tehdejšího obyvatelstva. Morem byli nakaženi a umírali mladí, staří, bohatí i chudí. Lidé se z obavy před nákazou přestali stýkat a snažili se šíření této

zhoubné nemoci zabránit. Nikdo netušil, jak se mor šíří. Jeden mlynář přehradil mezi Zdislavicemi a Bolinou cestu. Povozy, které převážely mrtvé, musely používat cestu, která končila ve Zdislavicích u čp. 139. Tato cesta je dodnes nazývána Umrlčí cesta.

Zápis o moru je z roku 1772, kde se píše: Tak velké nemoci byly, že funusů za den pět až šest bylo, takže při chrámu Páně zdislavickém přes sto osob pochováno bylo, též u věže kostelní, a neměli místa, kde klást a museli za městem půdu posvětit a tam je kladli. O tom, že hřbitov u kostela byl přeplněn, svědčí vyprávění, že u vchodu do kostelní věže byly dva hroby, které se při vstupu do věže musely přeskakovat.

Vlastního faráře dostaly Zdislavice roku 1787. Byl to Jan Bonaventura Böhnisch, bývalý karmelitán z kláštera u sv. Havla v Praze. Farář Böhnisch byl člověk rozhodný a podnikavý. Při zhlédnutí neutěšeného stavu, který byl kolem kostela, se rozhodl uvolnit tuto plochu. Nechával odstraňovat staré hroby. Vykopané

kosti třídil, dával je na hromadu, nevhodné balil do bílého plátna a ukládal na novém hřbitově. Potom následovalo čištění kostí. Podle vyprávění našich babiček dělaly tuto práci jejich babičky. Používaly přitom rukavice, na ústech měly roušky, k čištění měly škrabky a kartáče. Farář Böhnisch sám očištěné kosti vyvářel a odnášel do márnice. O tom, že se nebál infekce, svědčí skutečnost, že při práci i jedl.“

Po plánované rekonstrukci se na vás těšíme v Zdislavicích. Třeba při prohlídce této pozoruhodné památky s pohnutou historií. ♦

Eva Vrzalová

Co plánujeme a připravujeme

Jaké jsou plány Mikroregionu Džbány na letošní rok, jaké akce připravujeme a co se právě u nás děje, se vám pokusím krátce shrnout v následujícím článku. V současné době máme ukončena dvě výběrová řízení na realizaci projektů, které byly v loňském roce podpořeny z programu Leader. Jedná se o rekonstrukci sportoviště v Bystřici (Sejdeme se na hřišti – centrum volnočasových aktivit v Bystřici) a rekonstrukci špýcharu ve Vojkově. Stavební práce na obou projektech by měly začít v průběhu května a jejich dokončení se předpokládá v září. Konkrétně slavnostní otevření hřiště v Bystřici je plánováno na 15. 9. a bude spojeno s oslavami 80. výročí založení místního sportovního klubu.

To však není jediná významná akce, která se v Bystřici v letošním roce chystá. V současné době probíhá regenerace veřejného prostranství v okolí Družstevní ulice (úprava plochy, zeleně, mobiliáře), na kterou město získalo v roce 2011 dotaci ze Středočeského fondu rozvoje obcí

a měst. V průběhu roku proběhne rovněž díky dotaci ze stejného dotačního fondu rekonstrukce budovy městského divadla v domě U Jelena. Tady mají své zázemí bystřičtí loutkoherci a částečně i zdejší klasické ochotnické divadlo. Všechny divadelní aktivity v Bystřici mají vel-

mi bohatou tradici (v minulosti zaznamenaly soubory významné úspěchy na národních soutěžích a přehlídkách). V domě U Jelena se nachází unikátní kolekce marionet na dlouhých nítích, které se každoročně prezentují při četných loutkových představeních a během listopadových Dnů loutkového divadla. Předmětem projektu je rekonstrukce divadelního sálu a jeho úprava tak, aby se v něm dalo hrát nejen loutkové divadlo, ale i činohra (obě funkce a možnosti v rámci jedné scény). Proto dojde k nutné úpravě jeviště a pří-

pravě pro osazení nové osvětlovací techniky a vzduchotechniky. V celém hledišti budou vyměněna sedadla. Dále v rámci projektu budou vybudovány šatny pro diváky i herce, bude rekonstruováno WC a vybudována sprcha. Dále dojde k rozšíření divadelního klubu (využití pro hereckou přípravu, zkoušky, zázemí jednotlivých souborů, možnost posezení po představení). V nevyužitém půdním prostoru bude nově vybudován sklad kulís, dekorací, loutek a kostýmů.

V červnu navštíví Ratměřice (Vesnici roku 2010) evropská hodnotitelská komise. Ratmě-

řičtí jistě nenechají nic náhodě a budou vzorně reprezentovat naši republiku v evropském kole společně s Vesnicí roku 2011 ze Zlínského kraje. Vyhlášení výsledků se bude konat v září v rakouském Langeneggu, který je posledním evropským šampionem soutěže. Podrobnější informace z celého klání přineseme v dalším čísle zpravodaje.

Mikroregion ve spolupráci s votickou restaurací a penzionem U Modré kočky a Rádiem BLANÍK bude 30. června pořádat druhý ročník Cyklotoulek. Jedná se o odpolední cyklistické putování po trasách cyklomapy Votická kopretina, kterou jsme loni při prvním ročníku akce pokřtili. Naše plánované trasy jsou určeny pro slabší i silnější cyklopohy, které budou v cíli odměněny titulem Cyklotulák. Doufám, že v letošním roce objednáme lepší počasí, protože první ročník byl touláním mezi kapkami deště. ♦

Zastupitelé z našeho mikroregionu se vzdělávali

Zastupitelé členských obcí Mikroregionu Džbány se zapojili do projektu Vzdělaný zastupitel. Jedná se o projekt Svazu měst a obcí ČR a společnosti Triton, který je spolufinancovaný Evropskou unií. Jeho hlavním cílem je proškolení co největší počet obecních a městských zastupitelů v České republice. Šestihodinový školicí blok proběhl ve Voticích. Zastupitelé se detailně seznámili s novinkami ve veřejné správě a dalšími tématy, jako jsou role zastupitelů, finance, majetek, management obce nebo vyjednávání v náročných situacích. Vzdělávací akce se zúčastnily všechny členské obce, které celkem vyslaly 44 zastupitelů. Z některých obcí přišli nově zvolení zastupitelé, z jiných celé zastupitelské týmy (např. více jak polovina zastupitelů) i se starosty.

Pro velký zájem o tento bezplatný vzdělávací kurz jsme takřka na poslední chvíli navýšovali jeho kapacitu na dvojnásobek, abychom nemuseli organizovat náhradní termín a mohli uspokojit všechny zájemce. Zastupitelé se školili v odpoledních a večerních hodinách v zasedacích místnostech votického městského úřadu. Byli rozděleni do dvou skupin – jednu skupinu tvořily menší obce, které nemají ustanovenou radu, druhá byla tvořena zástupci větších obcí a měst, kde funguje rada. Obě skupiny zastupitelů lektorovali zkušený a akreditovaný školicí, Mgr. Květa Halanová (starostka Jílového u Prahy) a Bc. Lukáš Vlček (starosta Pacova). Seminář byl přínosem pro nově zvolené zastupitele a příležitostí pro dlouholeté členy zastupitelstev k výměně zkušeností, dis-

kusi o společných starostech a vzájemnému poznání. ♦

Eliška Zemanová

Projekt „Rozhledna Špulka s naučnou stezkou“ se blíží do finále

Od první myšlenky vytvořit na území mikroregionu CHOPOS zajímavé místo, konkrétně rozhlednu s naučnou stezkou, uplynulo 32 měsíců. V září roku 2009 jsme poprvé vyslovili myšlenku společně připravit projekt, do kterého bychom zapojili nejen obce, firmy, ale i obyvatele z mikroregionu CHOPOS. Zdá se to nesmírně dlouhá doba, ale významné a výjimečné záměry potřebují čas dozrát. Od té doby se mnohé změnilo. Do plánování, příprav a projektování se postupně zapojila řada lidí z území i mimo něj. Původní myšlenka tak doznala konečné podoby přetransformované do projektové dokumentace. Dnes už máme vybranou firmu, která nejlépe vyhověla podmínkám zadávacího řízení. Záměrem bylo vybrat dodavatele s důrazem na kvalitu a cenu konečného díla. Z celé České republiky se hlásily firmy, které projevíly zájem postavit v republice rozšířenou, ale přesto netradiční stavbu. Nakonec nejlépe obstála firma Chládek a Tintěra, Pardubice a.s., která má bohaté zkušenosti se staticky náročnými stavbami. Nyní už zbývá jediné, zajistit dostatek finančních prostředků, kterých není potřeba málo, ale ne zase tak moc. Dle podané nabídky a dalších nezbytných nákladů (zhotovení dílenské dokumentace, propagace projektu a drobných úprav přístupové cesty až na vrchol kopce Březák) lze odpovědně stanovit částku na 7 000 000 Kč. Starostové z mikroregionu jsou s hodnotou ztotožnění a věří, že se záměr podaří. Nyní hodláme oslovit všechny lidi a firmy z mikroregionu, aby nám s tím pomohli. Na konci letošního roku požádáme o dotaci, která by mohla pokrýt téměř třetinu nákladů. Přibližně druhou třetinu uhradí obce a zbytek potřebujeme získat od partnerů projektu. V brzké době bude vytvořena digitální vizualizace, kterou umístíme na webové stránky. Věříme, že virtuální projekt každého zaujme.

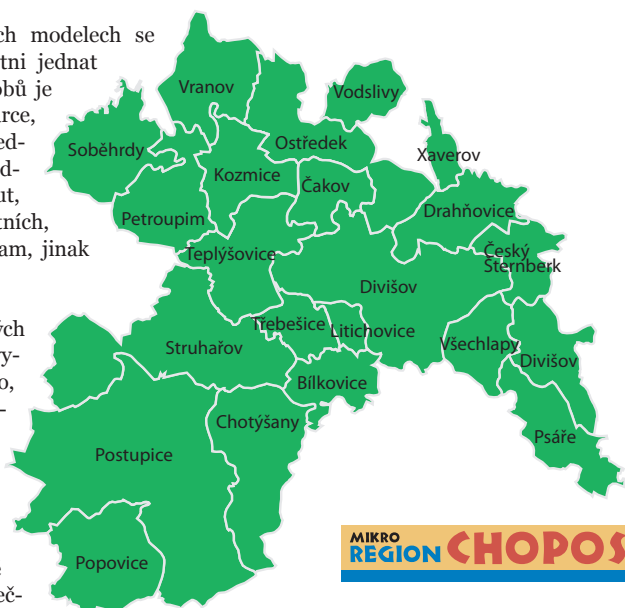
Jak už bylo před rokem řečeno, hodláme do projektu zapojit každého, kdo má zájem zúčastnit se netradiční a výjimečné akce. Hlavním mottem nejsou peníze, ale rádi bychom do místa s rozhlednou soustředili co nejvíce informací o lidech žijících v tomto území, a to způsobem, který bude odpovídat výši jejich

zainteresovanosti. Na možných modelech se již pracuje, přesto jsme ochotni jednat individuálně. Jedním ze způsobů je kovová destička se jménem dárce, která bude umístěna na rozhledně. Vede nás domněnka, že již odpradávná se lidé snaží vyniknout, zapsat se do povědomí ostatních, zanechat po sobě nějaký záznam, jinak řečeno historickou stopu.

Starostové a lidé obcí sdružených v mikroregionu CHOPOS si vytýčili cíl vytvořit společné dílo, určitou symboliku, která vtiskne do povědomí všech, že zde existuje, možná s odstupem času existovalo, sdružení obcí usilující o společný rozvoj venkovského prostoru ležícího ve Středočeském kraji. Stejně tak zde chceme vytvořit nekonečný seznam všech, co projekt podpořili. Potenciál projektu není zdaleka jen o výhledu do okolní krajiny, ani o ješitosti několika jedinců, či zvýšení atraktivity zdejší lokality. Předkládaný záměr má mnohem širší sociální rozměr. Dnešní globalizací ovlivněná doba s sebou přináší řadu vymožeností. To přirozeně nese i jistá negativa v podobě ztráty identity, neochoty participovat na veřejném životě. Zejména mladá generace ztrácí schopnost vnímat věci kolem sebe bez použití IT. Není ochotna se aktivně zapojovat do života na venkově, nezná historii svého sídla, natož přilehlého okolí. Chybí jistý druh patriotismu a zdravé hrdosti, která se po staletí mezigeneračně předávala. Vztah člověka k zemědělské půdě je pravděpodobně nenávratně přetřhan, lze však vytvořit i jiné symboly vhodné k identifikaci.

Pokud vše půjde hladce, budeme se moci kochat pohledy do naší malebné krajiny již v roce 2013. Bližší informace: Miroslav Kratochvíl, e-mail: kratochvil@posazavi.com, tel: 777 193 556. ♦

Miroslav Kratochvíl

Kopec Březák nabídne široký pohled do okolí

Stříbrná Skalice dokončila první etapu rekonstrukce obecního úřadu

Obec Stříbrná Skalice dokončila první etapu rekonstrukce obecního úřadu. Týkala se opravy havarijní asfaltové střešní krytiny a výměny části fasádního pláště. Celkové náklady dosáh-

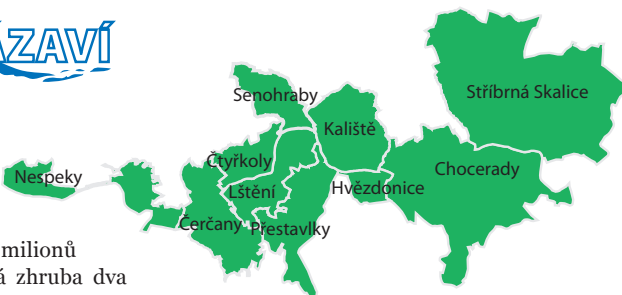

ly 3,343 milionu korun, z toho 2,883 milionu korun pokryla dotace z rozpočtu Středočeského kraje. „Budova se začala stavět v roce 1980 a kolaudovala se o tři roky později. Po více než 30 letech provozu byla v havarijním stavu. Opravu potřebovala zejména plochá střecha s asfaltovou krytinou, do které zatékalo,

MALE POSAZAVI

a docházelo tak ke škodám na stavebních konstrukcích. Bez dotace bychom ale opravu nezahájili,“ řekl starosta Jiří Procházka. Obec hospodář s rozpočtem kolem 17 milionů korun, z toho na investice má zhruba dva miliony korun ročně.

Náklady na opravu byly proti původnímu rozpočtu o zhruba 320 000 korun vyšší, a to kvůli výměně vzduchotechnického zařízení na střeše. Ukázalo se totiž, že je ve špatném stavu, nebylo ho proto možné demontovat a zpět namontovat a muselo se pořídit nové. Jeho nákup zaplatila obec z vlastních zdrojů. Součástí první etapy rekonstrukce byla také oprava fasádního pláště, včetně výměny 56 oken, to je ale pouze třetina budovy. Obec chce v opravě pokračovat, požádala proto Středočeský kraj o dotaci na druhou etapu prací.

V objektu sídlí také dvě třídy mateřské školy, její kapacita je už ale naplněna, obec proto připravuje rozšíření o další třídu. Stavební povolení na to už má, teď shání finanční prostředky na realizaci. Jednu místnost v budově radnice využívají také policisté, kteří sem zajíždějí z Kostelce nad Černými lesy.

Stříbrná Skalice má včetně tří spádových obcí (Kostelní Střimelice, Hradové Střimelice a Hradec) 1 240 obyvatel. Jejich počet se za posledních 20 let zvýšil o třetinu. ♦

jt

V Nespekách zahájila provoz nová mateřská škola

V dubnu zahájila provoz nová Mateřská škola Nespeky. Obec ji postavila a vybavila sama bez dotací. O místo v předškolním zařízení se ucházelo 93 dětí, přijato bylo 56, z toho 33 dětí je z obce Nespeky. Místa v nové školce získaly i děti z okolních obcí, jako jsou Pětihosty, Čtyřkoly, Lštěn, Přestavky u Čerčan a Václavice. Obec Nespeky tak jejich starostům pomohla vyřešit problém s umístěním předškoláků. Kritériem výběrového řízení byl věk dítěte a zohledňovala se také jeho místní příslušnost.

V Nespekách mateřská škola nebyla, děti navštěvovaly předškolní zařízení v Poříčí nad Sázavou. Jak ale předškoláků přibývalo, místa ve školce se pro ně dařilo shánět hůř. Obec se

proto rozhodla vybudovat vlastní školku. „Čtyřikrát jsme na stavbu mateřské školy žádali o dotaci, ale nikdy jsme ji nedostali. Postavili jsme ji proto za své,“ řekla starostka Miloslava Myslivcová. Obec Nespeky současně vyšla vstříc i okolním obcím, které řešily podobný problém. Školka má proto dvě třídy, každá má kapacitu 28 dětí. „Děti jsou tady spokojené, a to je pro nás odměnou i zadostiučiněním,“ dodala starostka.

O provoz školky se starají kromě paní ředitelky čtyři učitelky, jedna provozní a jedna uklízečka. Školka má i kuchyňku, která zatím slouží jen jako výdejna a teplé jídlo pro děti se dováží ze školy v Petroupimi. ♦

Kateřina Chobotová, jt

Střítež má nové multifunkční centrum

Střítež je malá vesnička ležící pár stovek metrů nad břehy přehrady Želivka. Přímo pod Stříteží zůstaly na dně vodní nádrže bývalé Dolní Kralovice, prosperující a životem pulsující městečko s mnohasetletou historií. Do Kralovic to bylo pěšky pár minut, v územních plánech se počítalo se souvislým propojením prostřednictvím nové zástavby. S vybudováním vodního díla Želivka původní Dolní Kralovice zanikly a Střítež se najednou ocitla doslova „na konci světa“. Většina okolních vesnic se stejným osudem se začala postupně vyliďňovat, domy skupovali chalupáři z větších měst a jako trvale žijící zůstávali většinou jen důchodci.

Střítež v tomto byla světlou výjimkou. Snad díky tomu, že krátce před stavbou přehrady a související stavební uzávěrou zde byly vyty-

gií a vlastně i toho, že kulturní dům byl vybudován z použitého materiálu. Za vydatné finanční pomoci obce Dolní Kralovice se hasičům v letech 2004–2010 podařilo svépomočí zrekonstruovat ústřední topení a sociální zařízení. Vybouráním příček a propojením přisálí s chodbou a výčepem vznikla útulná a moderně vylížejší společenská místnost pro cca 30 lidí. Na hlavní problémy stavby – střechu, okna, komíny, modernizaci sálu (obložení, osvětlení) a hlavně dovybavení pro další kulturní a sportovní využití však obecní finance již stačit nemohly.

čeny na „zelené louce“ nové parcely, postaveno asi 20 nových domů a hlavně se sem tak ke starousedlíkům přistěhovala mladá generace. A ta zde žije dosud, no dnes už jsou to vlastně dvě další generace. Začátkem 70. let si Střítežáci v rámci tehdejší akce Z postavili svépomocí malý, útulný kulturní dům, vesměs z materiálu vybouraného v likvidovaných Dolních Kralovicích. Kulturní dům dlouhé roky sloužil podle toho, jak byl vyprojektován a původně určen – párkrát za rok taneční zábava, jednou za rok ples, mikulášská nadílka.

Posledních deset roků mají ve správě kulturní dům místní dobrovolní hasiči. S nastoupivší mladší generací se rozšířil počet akcí, které zde pořádáme. Známé jsou Střítežské heligonky (letos v květnu pořádáme již 7. ročník), kdy se sjede kolem dvaceti amatérských muzikantů a koncertují od oběda až do večera. Každý rok v sále proběhne žákovský šachový turnaj za účasti až stovky mladých šachistů. Poslední rok na sále probíhá téměř každou sobotu kondiční cvičení pro ženy ve stylu zumba.

S rozšiřováním aktivit se stále více projevovaly nedostatky, plynoucí ze stáří stavby, technolo-

Jelikož jsme (SDH Střítež) od roku 2004 členy Místní akční skupiny Posázaví, věděli jsme o možnosti financování našich záměrů v rámci Programu rozvoje venkova. Tak vznikl koncem roku 2009 projekt „Multifunkční kulturní, společenské a sportovní centrum Střítež“. Na podzim roku 2011 jsme měli od obce Dolní Kralovice příslibenou finanční spoluúčast, a tak mohly stavební práce propuknout. Byla vyměněna střešní krytina nad společenským sálem a zároveň položena na stropě tepelná izolace. Proběhla kompletní výměna oken a vstupních dveří za plastová. Nově byl instalován kotel na obnovitelné zdroje (zplynovací kotel na dřevo) a zároveň bylo provedeno vyvložkování komínů nerezovými rourami. Na sále je nové obložení ze světlých smrkových palubek a nové osvětlení.

Jedním z nejdůležitěj-

ších cílů projektu bylo rozšířit využití společenského sálu, a to pro další sportovní aktivity. Proto byly instalovány ochranné sítě na okna a na zakázku bylo vyrobeno modulové pódium, které je možno sestavit nebo rozebrat doslova během pár minut. Bylo pořízeno sportovní vybavení na stolní tenis a badminton. Pro společenské akce a k využití pro potřeby školení a vzdělávání byl sál vybaven novými židlemi a dataprojektorem s plátnem. Celý projekt rekonstrukce a dovybavení byl realizován v rámci Programu rozvoje venkova (dotace ve výši 1 114 047 Kč), spoluúčast 213 717 Kč pak hradí SDH Střítež z účelové dotace od Obce Dolní Kralovice.

Kompletní dodávku stavebních prací i vybavení realizovala Stavební firma Pazdera, s.r.o. z Vlašimi v krátkém čase asi 4 měsíců, přičemž bylo umožněno v průběhu realizace konání tradičních akcí, jako je mikulášská nadílka, oslava silvestra nebo ples MS Loket. Po počátečním nadšení ze stolního tenisu jsme „nalajnovali“ kurt na badminton. A tomuto akčnímu sportu značná část Střítežáků doslova propadla. Na kurtu pravidelně propotí triko mladí i starší, kluci i holky, páni i dámy.

KD Střítež si obyvatelé osady postavili v rámci akce Z v letech 1970–1972. Rozsáhlá rekonstrukce byla tak zároveň darem k 40. výročí jeho prvního otevření. ♦

Jiří Mejzlík, SDH Střítež

Slávka Vieweghová našla druhý domov v Sázavě

Slávka Vieweghová přišla do Sázavy před několika desítkami let se svým manželem Josefem, který tehdy jako čerstvý absolvent Vysoké školy chemicko-technologické, obor silikáty, dostal umístěnku do zdejších skláren. „Nedalo se tomu tenkrát vyhnout, měl na výběr buď Poděbrady, nebo Sázavu. A Sázava nám byla blízká, protože jsme rádi jezdili na vodu,“ shrnula vítální žena výběr, který se nesmazatelně zapsal do historie celé rodiny. A to i díky synovi Michalovi, který své dětství s rodiči v Sázavě barvitě popsal v knize Bájecná léta pod psa. „Kniha je autentická tak z 50 procent. Byla bych ale strašně ráda, kdyby o mně Michal přestal psát,“ říká Slávka Vieweghová.

A pak se pustí do vzpomínání. Stejně jako manžel pochází z Prahy. Vystudovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy. S Josefem, který byl o dva roky starší, se vzali už za studií. Michal se narodil jako první ze tří synů. V Sázavě Slávka nastoupila ve sklárnách na místo podnikového právníka, její manžel se tam postupně vypracoval na vedoucího technické přípravy výroby a posléze vedoucí celé divize domáckého skla. „Nikdy jsme ale do funkcí nebyli jmenováni, vykonávali jsme je jen v zastoupení, protože jsme nesplňovali kádrové předpoklady. Měli jsme proto malé peníze a se třemi dětmi to nebylo jednoduché,“ zavzpomínala.

Jejich prvním „bytem“ v Sázavě byla studená veranda, kterou proslavila Michalova kniha i stejnojmenný film. „Měla osm metrů čtverečních, jednoduchá okna a dřevěný strop, nad

kterým nic nebylo. Kapající vodu jsme při deštích chytali do deštníků... Pak jsme dostali jeden pokoj v pánské ubytovně, kde jsme rok přežívali s jedním synem, druhé dítě bylo na cestě. Když se v roce 1970 se nám narodil Honza a zanedlouho přišlo další stěhování. Naskytla se příležitost bydlet v podnikové vile v Budínské ulici, byla to vlastně chata, která původně patřila řediteli plzeňské Škody, takže měla opět jednoduchá okna, nebyla zateplená, ale byla na krásném místě se zahradou. I díky ní jsme v Sázavě zůstali,“ dodala Slávka Vieweghová. Další stěhování pak nastalo s příchodem nového ředitele skláren. Vieweghovi mu vilu museli přenechat, postavili si proto v Sázavě vlastní dům.

Slávka Vieweghová nezastírá, že přesun do Sázavy byl pro ni šok. „Ale bylo tady hezky,“ říká s úsměvem. Přesto jí trvalo asi deset let, než si na život mimo velkoměsto zvykla. „Tehdy se pracovalo i v sobotu, vždycky jsme se dopředu sbalili a hned po skončení směny jsme vzali tašky a jeli do Prahy. Do Sázavy jsme se vraceli až posledním autobusem, který z hlavního města jel. Bez Prahy jsem si to nedovedla představit,“ poznamenala. Od malička chodila do Dismanova rozhlasového dětského souboru, později, až do promoce, vystupovala v Divadle Na Vinohradech, tehdy v Divadle československé armády. „Strávila jsem tam hodně let, nejprve jsem hrála dětské role, pak jsem byla členkou Hovorkova mimického sboru. Bylo to báječné, během týd-

ne jsme měli zkoušky, abychom byli upotřebitelní do všeho, dělali jsme komparz, hráli jsme i menší role. Ale hlavně jsme tancovali, většinou mezi jednotlivými obrazy, třeba v Lermontovově Maškarádě. Nebo ve hře Bitva na pochodu – i když to byl politický kus, chodila na něj spousta mladých lidí, protože jsme v meziobrazech hráli „zkaženou“ moskevskou mládež a tančili rokenrol,“ vzpomněla.

Její herecké kariéry si všimli i sázavští ochotníci. „Oslovili mě, jestli se k nim nechci přidat. Měla jsem ale tehdy malé děti, v práci jsem byla vytížená, jezdila jsem na služební cesty po celém Československu, takže to bylo velice náročné. Nedokázala už jsem si udělat čas na další aktivitu,“ posteskla si.

Ze skláren odešla v roce 1994 (po 28 letech) a otevřela si advokátní kancelář, kterou provozovala do roku 2010. Ke sklu, s nímž spojila prakticky celý svůj život, se pak oklikou vrátila. Po manželově smrti se věnuje práci pro Nadaci Josefa Viewegha Sklářská huť František, kterou manžel zřídil závětí a jejímž posláním je

záchrana nejstarší dochované sázavské sklářské hutě František, a realizaci projektu Centrum sklářského umění Huť František v Sázavě. „Cítím to jako závazek a budu moc ráda, když se to povede. Sklo jsem měla vždycky ráda a velice k němu inklinuju. Vždycky, když jsem byla rozčilená nebo jsem měla nějaké trampoty, tak jsem se chodila do provozu dívat na ruční výrobu, protože mi připadala jako koncert,“ vyznala se.

Sázavu dnes vnímá jako svůj druhý domov. „Mám ji velice ráda, i kvůli řece, která městem protéká. Oblíbila jsem si taky část zvanou Havránka – s rybníky, které nechal nedávno jejich majitel krásně upravit. V zimě se na nich bruslí, v létě je tam krásné koupání. Jenom mě mrzí, že si toho lidé neváží a dělají tam nepořádek. Miluju taky procházky podél řeky a samozřejmě zdejší lesy, kam chodíme na houby,“ říká Slávka Vieweghová. V posledních třech letech se ale také pravidelně vrací do Prahy, kde se se sestrou střídá v péči o osmdesátiletou maminku. Nejvíce radosti má ze svých vnoučat. Je jich osm a každým dnem se narodí deváté. ♦

Daniel Talavera vrací krásu starým kamenným památkám

Dokáže vdechnout život kusu kamene, dřeva i ledu, vymodelovat postavu z hlíny, vrátit zašlou krásu ornamentům ze starých oltářů. Všechno dělá s úctou k tradici a řemeslu. Akademického sochaře a restaurátora Daniela Talaveru práce očividně baví. Natolik, že se mu stala i koníčkem. A respektuje ji i jeho rodina – manželka a dvě malé dcerky. „Naše výlety jsou většinou spojeny s prací, když jedu třeba na restaurátorský průzkum, беру je s sebou. Já pracuji, ony se toulají po okolí,“ říká s úsměvem.

Rodák z Poděbrad přišel do Posázaví za manželkou. Seznámil se s ní během studií restaurátorství na Akademii výtvarných umění v Praze. Po několika letech se vzali a odstěhovali do Vlašimi, v současnosti bydlí v Benešově. „Na doporučení učitelů lidové školy umění jsem se přihlásil na Střední kamenickou školu v Hořicích, absolvoval jsem ji v roce 1987. S kamenem jsem do té doby žádnou zkušenost neměl, ale během studií jsem si k němu našel cestu. Chtěl jsem být sochařem na volné noze, na vysokou školu jsem se ale dostal až po několika neúspěšných pokusech v roce 1991,“ popsal začátky kariéry.

Po studiích s kolegy restauroval kamenné prvky a sochy na různých palácích. „Pracoval jsem hlavně v Praze, východních Čechách, na Moravě. První zakázkou v Posázaví byla oprava sochy Rolanda na Žižkově náměstí ve Vlašimi,“ vzpomněl. V Posázaví pak pomáhal při opravách drobných sakrálních staveb, třeba dvou soch u Ostředka a kamenné sochy Jana Nepomuckého v Chotýšanech.

Restaurování musí podle něj předcházet průzkum, který ukáže rozsah poškození památky, její stáří i historii. Podle Daniela Talavery je to mnohdy detektivní práce. „Pokud objektu chybí nějaká část, ve spolupráci s památkáři hledáme její optimální tvar. Nejprve se vytvoří předloha z hlíny, podle ní se pak zhotoví chybějící část

z materiálu, který je identický s originálem. Baví mě to, ale problém je v tom, že většinou máme málo času, tlačí nás termíny,“ dodal. Opravoval například sochu sv. Floriána před kostelem sv. Anny na Masarykově náměstí v Benešově. „Chyběla jí hlava, tak jsem podle fotodokumentace vytvořil několik návrhů, vyrobil jsem model z hlíny a podle něj pak zhotovil hlavu z kamene, kterou jsem nasadil na torzo,“ dodal.

Nejčastěji restauruje kámen a dřevěné prvky sochařské výzdoby. Pokud se jedná o větší celek, spolupracuje při tom s kolegy z dalších oborů. Spolu s Michalem Blažkem a Václavem Frýdeckým byl členem týmu, který rekonstruoval památník Woodrowa Wilsona před Hlavním nádražím v Praze. Autorem původní třímetrové bronzové sochy, která byla odhalena 4. července 1928, byl Albín Polášek. V prosinci 1941 ale pomník Němci strhli. Snahy obnovit sochu po druhé světové válce zmařil politický vývoj v tehdejší Československu. Podařilo se to až po změně politického režimu nevládní neziskové organizací American Friends of the Czech Republic. Daniel Talavera pomáhal také obnovit sochu Samsona (Herkula) v zámeckém parku ve Vlašimi. „Socha je stará pravděpodobně 250 let a byla v dost torzálním stavu. Podkladových materiálů k ní jsme moc neměli. Nejstarší fotodokumentace byla z roku 1947 a už na ní bylo vidět velké poškození. Na základě průzkumu, který prokázal její havarijní stav, se město rozhodlo vyrobit kopii sochy a originál nechá zakonzervovat a uloží do depozitáře,“ řekl Daniel Talavera. Soše ve tvaru mužské polopostavy házející kámen chyběla větší část hlavy a ruka. Sochař ji rekonstruoval na základě dochovaných fragmentů a inspiroval se podobnými sochami

Herkulů a Atlasů, které zdobí některé městské paláce. Po zhruba dvou měsících příprav se pustil do výroby odlitku, která mu zabrala další dva měsíce. Samotnou sochu pak vytesal do 3,5 metru vysokého a devět tun vážícího bloku hořického pískovce. „Kámen jsme za poměrně dramatických okolností – byla zrovna sněhová kalamita – převezli do bývalých kasáren v Benešově, kde jsem si na zhotovení sochy pronajal prostor. Složitě pak bylo taky dopravit hotovou sochu do parku a umístit ji na místo. Stojí totiž na strmém svahu,“ popsal Daniel Talavera.

Daniel Talavera je také autorem soch blanických rytířů, jimiž neziskové organizace Podblanicka každoročně odměňují osoby, které se zasloužily o rozvoj kulturního a přírodního bohatství regionu. První sochy měly podobu stojících rytířů a byly vytesány do přírodního kamene. V letošním roce autor cenu obměnil a dal jí tvar hlavy rytíře vytesané do červeného pískovce.

„Rád se také zúčastňuji sympozií a podobných akcí, kde se mohu setkat s kolegy. Letos jsem třeba kývl na nabídku účasti na ledovém sympoziu v Beskydech. S prací s ledem jsem dosud neměl žádnou zkušenost a nikdy mě ani nenapadlo, že bych s takovým materiálem mohl dělat. Bylo to ale zajímavé,“ poznamenal. Hlavu lyžaře, kterou si vymyslel, by ale příště už nedělal. Musí vymyslet jednoduchý motiv, který se dá rychle zpracovat. A kromě mačety si musí vzít i elektrickou pilu, s níž se ledové kvádry opracovávají mnohem rychleji.

I když se na svých cestách za prací dostane do různých koutů republiky, vždy se rád vrací do Posázaví. „Zdejší krajina se mi moc líbí, mám rád oblast Voticka a Neveklovska, navštěvujeme Konopiště a Vlašim,“ dodal sochař. Lituje jen toho, že má na poznávání kraje kolem řeky Sázavy málo času. ♦

jt

Struhařov se o budoucnost bát nemusí, počet jeho obyvatel stoupá

Obec Struhařov se o svou budoucnost bát nemusí. Počet jejích obyvatel každoročně stoupne o 20 až 30 lidí a zřejmě brzy dosáhne čísla 800. V současnosti je k trvalému pobytu v obci přihlášeno asi 750 lidí. Bytové výstavbě tady nic nebrání – zasíťovány už jsou soukromé pozemky pro asi 20 domků, kde je možné stavět okamžitě. „V Horním Podhájí vyrostlo už šest nových domů a stavba dalších se připravuje. A v projekční fázi jsou další stavební zóny soukromých investorů,“ říká starosta Libor Matoušek. Katastr Struhařova, včetně 15 místních částí, má 2 195 hektarů.

Základy pro rozvoj Struhařova položilo podle Libora Matouška už předchozí vedení obce, když nechalo v 90. letech vybudovat vodovod. Na něj po roce 2000 navázala stavba splaškové kanalizace. Uskutečnila se ve třech etapách a skončila v roce 2009. Stála zhruba 28 milionů korun, z toho deset milionů korun pokryla dotace ze Středočeského kraje, zbytek zaplatila obec ze svých zdrojů. „Bylo to z našetřených peněz, ale ani teď nemůžeme rozhazovat. Když na nějakou akci dostaneme dotaci, vyžaduje to naši finanční spoluúčast,“ poznamenal starosta. Po výstavbě kanalizace nechali postupně opravit také místní komunikace. „Můžeme říct, že máme ve Struhařově víceméně 95 procent silnic opraveno, teď se je snažíme rekonstruovat i v místních částech. Snažíme se tam lidem usnadňovat život i jinak, například jim poskytujeme příspěvek na vybudování čistírny odpadních vod, a to až do výše 60 procent pořizovacích nákladů, maximálně 30 000 Kč,“ uvedl starosta.

Letos Struhařov zahájil výstavbu spolkového domu pro občanská sdružení, v němž se promění bývalý obecní dům. Náklady se odhadují na 5,2 milionu korun a obec na to získala dotaci 1,8 milionu korun ze Strategického plánu Leader. S iniciativou vybudovat zázemí pro spolky a dal-

ší neziskové organizace přišly místní maminky, respektive občanské sdružení Strouháček. Poukazovaly na to, že se nemají kde scházet. Obec k jejich návrhu přistoupila – nechá postavit dům, v němž bude nejen klubovna, ale také obecní knihovna, veřejný mandl, garáž sboru dobrovolných hasičů a sklad divadelních masek. „Ochotníci měli kdysi ve Struhařově velkou tradici, věřím, že se ji podaří obnovit,“ řekl starosta. Projekt

předpokládá i vznik jednoho pracovního místa – tento zaměstnanec se bude starat o provoz a programovou náplň spolkového domu, který se má otevřít už letos na podzim.

Spolková činnost v obci je bohatá. Sdružení Strouháček například založilo novou tradici – rozsvěcení vánočního stromu a adventní trhy. Působí zde také úspěšný fotbalový oddíl, sbory dobrovolných hasičů jsou ve Struhařově i místních částech Jezero, Skalice, Bořeňovice a Býkovice. „Obec žije, lidé mají zájem něco dělat. Jsme jim nápomocni a snažíme se vyjít vstříc jejich nápadům. Například hasiči si sami opravují techniku, pokoušíme se jim na to sehnat prostředky. Vybuďovali jsme nová dětská hřiště ve Struhařově, Mysliči a Býkovicích, v Bořeňovicích jsme hřiště dovybavili. Už za našich předchůdců se vybuďovaly obecní domky, kde

se obyvatelé mohou scházet, a to ve Skalici, Bořeňovicích, Býkovicích a Věřicích. Většinou je svépomocí postavili hasiči, obec jim na to dala materiál,“ popsal starosta.

„Další plány už máme na papíru, projektů je dost, ale chceme realizovat jen ty, u nichž bude možnost získat dotaci nebo grant. Rádi bychom vybuďovali sběrný dvůr a kompostárnu nebo

odbahnili rybník v Mysliči,“ prozradil starosta. V minulosti se obci také dařilo opravovat drobné sakrální objekty, třeba kapličky v Býkovicích, Bořeňovicích nebo křížky v polích. „Myslíme na všechno, samozřejmě nevyhovíme požadavkům všech lidí, ale snažíme se využít peněz, které jsou k mání z dotačních titulů, už jich ale moc není a situace je horší,“ dodal starosta. „Nezanedbáváme ani péči o obecní lesy, kterých má obec 32 ha. Vlivem špatné péče minulého lesního hospodáře máme však co napravovat. Od roku 2008 pod vedením nového lesního hospodáře a také ve spolupráci s místním sdružením myslivců či jiných organizací vysazujeme ročně v průměru kolem 10 000 stromků v různé druhové skladbě (smrk, jedle, borovice, dub, olše, javor a buk). V tomto úsilí nám vydatně pomáhá mechanizace, a to malotraktor s příslušenstvím, získaná z dotačního titulu ze SZIF,“ uvedl Libor Matoušek.

Výhledově plánují také postavit chodník ze Struhařova na křižovatku silnic II/111 a II/112, kde

je železniční a autobusová zastávka. „Chceme to řešit ve spolupráci se Středočeským krajem, který zamýšlel tuto křižovatku přestavět na kruhovou. Už jsme iniciovali změnu územního plánu, aby se to realizovalo jako veřejně prospěšná stavba. Nyní bude záležet na tom, jestli se na to seženou peníze,“ řekl starosta. Struhařov podle něj obecně trápí dopravní zátěž, protože si přes něj spousta řidičů zkracuje cestu z dálnice D1 na silnici I/3. Situace se částečně zklidnila poté, co radnice v obci instalovala měřiče rychlosti. Podle starosty je ale neukázněných řidičů stále dost.

Roční rozpočet Struhařova se pohybuje v daňových příjmech kolem šesti milionů korun, s dotacemi se zvýší zhruba na 12 až 13 milionů korun. „I když realizujeme velké investiční akce, snažíme se chovat rozumně a udržet vyrovnaný rozpočet, nejdeme do velkých schodků,“ shrnul starosta. Někdy je to ale podle něj složité lidem vysvětlit. Například tehdy, když po nich chtějí peníze za vodné a stočné. Vodovod a kanalizaci si obec provozuje sama, což s sebou nese nemalé náklady, obec je ale nemůže hradit v plné výši, upozornil starosta. Plánů mají Struhařovští dost, jejich realizaci ale mnohdy brání kromě nedostatku peněz také velká byrokracie ze strany nadřazených orgánů. ♦

Votice – brána České Sibiře se před očima mění v moderní město

Nové obchodní středisko, hřiště, autobusové nádraží, náměstí ... To je jen stručný výčet investičních akcí z posledních let, díky nimž se bezmála pětitisícové Votice postupně mění v moderní město. A vedení radnice už připravuje

další projekty, které by nejen zpříjemnily život místním obyvatelům, ale také přilákaly turisty do města, které je jednou z pomyslných bran oblasti přezdívané Česká Sibiř.

„Město Votice se v uplynulém období hodně změnilo a doufám, že i zpříjemnilo svou tvář. Hned u sjezdu z komunikace E55 bylo vybudováno obchodní centrum a vznikla zde nová kruhová křižovatka. V největším sportovním městském zařízení – v areálu fotbalového stadionu

V uplynulém období byla dokončena kanalizace v jihozápadní části města, opraveny místní komunikace a chodníky. „Změn je opravdu hodně, nechci zapomenout ani na dotace z programu LEADER, které jsme dostali na stavbu nové hasičské zbrojnice v Martinicích, na zmapování drobných církevních památek v okolí města, opravu kaple Panny Marie nebo vznik expozice sakrálního umění v chodbě kostela sv. Františka z Assisi, kterou vybudovala římskokatolická farnost. „V poslední době u nás soukromý investor postavil novou tenisovou halu s bowlingovými dráhami, takže mají důvod k návštěvě města i sportovně založení návštěvníci. A v současnosti probíhá výběrové řízení na zhotovitele další akce, na kterou se podařilo získat dotaci – rekonstrukci městské knihovny. Kromě stavebních úprav zde bude vybudován výtah a obnoví se veškeré vnitřní vybavení včetně počítačového systému,“ shrnula starostka.

– vzniklo s pomocí dotace nové fotbalové hřiště s umělým povrchem, menší plocha na míčové hry a skatepark,“ říká starostka Jana Kocurová. Rekonstrukcí hospodářské budovy v areálu mateřské školy vznikly tři nové třídy, které zvýšily kapacitu MŠ na 177 dětí. Původní čtyřtřídní budova byla navíc zateplena. V současnosti je zde připravována také obnova školního hřiště a jeho doplnění o nové herní prvky. Proměnil se i vzhled základní školy – má nová okna i zateplenou fasádu. Kompletně opravena byla také základní umělecká škola, v jejích půdních prostorech vznikly nové učebny a byl tam přistavěn výtah.

Velkých změn doznalo také centrum města. Nejprve bylo autobusové nádraží přemístěno na bývalé tržišť, tím se uvolnilo místo na výstavbu nové kruhové křižovatky pod klášterem a výstavbu dalšího obchodního zařízení. Loni na podzim se revitalizovalo i náměstí Komenského a prostranství V Židech. Vzniklo tak důstojné prostředí pro akce pořádané městským kulturním centrem, ať už se jedná o oslavy jara, divadelní představení, trhy, Svatováclavské slavnosti nebo rozsvěcování vánočního stromu. „Všechny vyjmenované investiční akce byly realizovány díky dotacím. Největší část jsme získali z Regionálního operačního programu Střední Čechy, Státního fondu životního prostředí nebo dříve ze SROPu,“ dodala Jana Kocurová.

Chybí ale podle ní peníze na opravy infrastruktury, jako čističky odpadních vod, vodovodu a kanalizace. Bylo by také potřeba rekonstruovat chodníky, místní komunikace, opravit a zateplit bytové domy. „Na to peníze z rozpočtu nezbývají a vhodné dotační tituly zatím vysáň nebyly. Snad se to změní s koncem dotačního období 2007–2013. Město má projekty připraveny,“ uvedla Jana Kocurová. Ve Voticích také scházejí pozemky pro rodinnou výstavbu. I když v územním plánu města jsou vymezeny, soukromí majitelé, kterým tyto parcely patří, s nimi zatím nic nedělají.

Obrovskou výzvou pro město je další osud areálu kláštera sv. Františka, který stojí ve Voticích už skoro 400 let. Když se vlastníci – pro-

vincie bratří františkánů – klášter rozhodli prodat, po dlouhých jednáních zastupitelé schválili areál od nich za šest milionů korun koupit. Smlouva by měla být podepsána v nejbližší době. „Máme zatím připravenou studii pro využití kláštera – mělo by tu být muzeum, protože sbírky Vlastivědného klubu jsou vystaveny pouze částečně v expozici na staré radnici a další jsou zatím uloženy v depozitu. Dále kavárna, expozice klášterní knihovny, další místnosti by mohly připomínat slavné votické rodáky, také koncertní a výstavní prostory, počítá se i s opravou a oživením původní rajské zahrady. V současnosti mapujeme možnosti získání dotací, možná se zaměříme na tzv. norské fondy. Nejdříve je ale třeba zpracovat projektovou dokumentaci,“ uvedla starostka. Velmi aktivní při řešení tohoto úkolu je podle ní občanské sdružení Za záchranu františkánského kláštera, které chce v areálu pořádat 1. června Noc kostelů nebo ho plánuje mimořádně otevřít veřejnosti při Dnech evropského dědictví v polovině září.

S návštěvou Votic ale případní zájemci otálet nemusí. „Kulturní a sportovní akce pořádá nejen městské kulturní a informační centrum, ale i majitelé restaurací, místní farnost katolická i husitská, Ochrana fauny ČR, lukostřelci. Ve městě je velmi zachovalý a opravený židovský hřbitov, na dalším hřbitově máme kopii Božího hrobu ze 17. století, za návštěvu stojí i kostely. Okolí města se dá velmi dobře projet a poznat na kole. Návštěvník se může na cestu vydat podle letáku s cyklotrasami a pěšími výlety, který vymyslel a podílel se na jeho přípravě majitel místního penzionu,“ shrnula Jana Kocurová.

Ve Voticích bylo k 31. prosinci 2011 přihlášeno k trvalému pobytu 4 559 obyvatel a jejich počet mírně narůstá. K městu patří pět místních částí, které sdružují dalších 18 obcí. Roční rozpočet města je přes 120 milionů korun, z toho na vlastní investice a nákup pozemků městu zbývá kolem 12 milionů korun. Tyto peníze letos půjdou například na spolufinancování rekonstrukce městské knihovny, na přestavbu budovy na bývalém autobusovém nádraží, v níž vznikne několik drobných provozoven. Největším zaměstnavatelem ve Voticích je místní potravinářská firma, dále se zde vyrábějí elektrosoučástky, chemické sklo nebo výrobky z plastu. Nezaměstnanost je dlouhodobě pod celostátním průměrem, ale lidé za prací často dojíždějí. ♦

jt

Kouzla a čáry s ovocem a zeleninou

Křehká krása růžových květů, které se jako zázrakem vyloupily z melounu, bere dech. Snažíte se zaslechnout zpěv drobkůných bílých ptáček sedících na oranžové fontánce – marně, jsou z ředkve.

Tak aspoň přivonět ke kytici zlatých klasů – je však vyřezaná do obrovské dýně. Důkaz umění zručných řezbářů, kteří dokážou vdechnout život ovoci a zelenině, kterou většina z nás zná jen z obchodních regálů, domácích spíží nebo talířů. Uvidět v pokroucené dýni tvář muže, v mrkvi poupátko květu nebo v kouzelném kořenu taro třeba sovu neumí každý. Luděk Procházka z Benešova, majitel firmy CZECH CARVING STUDIO s.r.o., to dokáže. Právem se může pyšnit vítězstvím na Světové kuchařské olympiádě IKA 2004 nebo pěti zlatými medailemi ze světových kuchařských výstav.

Jak se vyučený kuchař-číšník stane průkopníkem, propagátorem a lektorem vyřezávání zeleniny a ovoce v Česku i na Slovensku? „V roce 1990 jsem si dodělal maturitu a učil se v hotelu Ambassador Praha. Přijeli tam singapursí kuchaři, připravovali se na výstavu Gastroprag a v rámci týdne singapurské kuchyně předvedli i vyřezávání zeleniny a ovoce. Pak jsem viděl carving naživo v česko-čínské restauraci Vltava na pražském Smíchově, kde jsem pracoval v letech 1993–1995. Tehdy jsem ještě netušil, že bych něco podobného mohl někdy dělat, zajímal jsem se spíš o to, jestli mají kuchaři uklizenou lednici,“ zavzpomínal Luděk Procházka. O pár let později si z Německa přivezl knihu o vyřezávání a zkusil to. První větší výrobek pak předvedl v roce 1999 na výstavě Gastro Hradec v Hradci Králové. „Odborná komise mi tam naznačila, že už čekala, kdy s tím v Čechách někdo konečně přijde. Impuls k podnikání to ale ještě nebyl. Chtěl jsem si to jen vyzkoušet, začalo mě to ale bavit, vyřezával jsem víc a víc, v dalším roce jsem se zúčastnil další výstavy... Pak jsem dostal nápad jet na světovou kuchařskou olympiádu, dnes to považuju za drzost. Přihlásil jsem se do kategorie kuchařská a cukrářská artistika, jsou tam dekorace ze soli, cukru, karamelu, čokolády, ledu a zeleniny. Vystavil jsem tam svůj první větší výrobek a dostal jsem se s ním do nejlepšího, tzv. zlatého pásma,“

popsal Luděk Procházka své soutěžní začátky. O čtyři roky později si z této, pro kuchaře nejprestižnější akce, dokonce přivezl „zlatou medaili s vyznamenáním“, což znamená získání maximálního počtu bodů a celkové prvenství. V kategorii D1 bylo přitom vystaveno přes 140 výrobků.

„Jsem samouk, učil jsem se podle knížek, jiná možnost tehdy ani nebyla. Překvapilo mě to, protože jinak návody moc v oblíbenosti nemám, hlavně u elektroniky.“ přiznal. Úspěchy v carvingu ho ale povzbudily a začal zkoušet náročnější dekorace. „Učil jsem se z obrázků, ani jsem si nepřekládal texty, některé kroky jsem jen domýšlel. Zpětně vidím, že tato cesta byla dlouhá, ale zase jsem u toho musel víc přemýšlet, na některé věci jsem si přišel sám, třeba i na nějaké odlišnosti. Možná kdybych tehdy jel na kurz, nastartovalo by mě to rychleji, ale zase jsem rád, že jsem si zvolil tuto cestu, která mě neodradila ani v případě prvních ne moc úspěšných pokusů. Ne všechno se vždy podařilo, taky jsem jednou končil s rozřezaným melounem a pocitem, že se to v životě nemůžu naučit, ale znovu jsem sedl, přemýšlel, zkoušel a u druhého a třetího pokusu už to šlo,“ poznamenal.

Zkušenosti se snaží předat dál. Nejprve spolupracoval s časopisy, kde radil čtenářům, jak mají vařit. Pro časopis Vlasta připravil speciální magazín o vaření, v němž byly i ukázky vyřezávání zeleniny a ovoce. Magazín se setkal s velkým úspěchem, který byl pro Luděka Procházku im-

nu, nebo mají vyšší ambice,“ poznamenal Luděk Procházka. Na kurzy k němu jezdí lidé z Čech, Slovenska, Polska, Německa, Maďarska, byl tu i účastník z Indie a Řecka.

Luděk Procházka také rád spolupracuje se školami. „Mladá generace má čas na sobě pracovat. Dospělý člověk jde na kurz už s tím úmyslem, že se to chce naučit kvůli práci nebo kvůli tomu, že bude zdobit mísy na rodinných oslavách. Má ale i jiné povinnosti, práci, rodinu a času mu moc nezbyvá. O carving se zajímají šikovní lidé, kteří ale mají spoustu dalších aktivit,“ dodal. Carving si podle něj získal popularitu i díky tomu, že se nejedná o finančně náročný koníček. Největším nákladem je asi nákup náradí – sada přijde na 3 000 až 7 000 korun. „Zeleninu seženete všude, pak stačí jen mít náradí a můžete řezat. Musíte být trpěliví, když se vám daří, okolí vás chválí a většinou to povzbudí,“ poradil Luděk Procházka. Sám dokáže dekoraci z melounu vyřezat za 15 minut, ale i pět hodin, záleží na tom, jak precizně je motiv zpracovaný. Materiál shání v obchodech i ve velkoskladech. „Nezdařených výrobků naštěstí moc není. Odpad, který vzniká při tréninku na soutěže nebo v kurzech, nevyhodím. Většinu rozřezaných surovin, které zbudou, zpracuji v kuchyni. Na mladé generaci mi trochu vadí, že i když si suroviny může odnést domů, neudělá to a vyhodí je,“ posteskl si. Vniveč neprijdou ani samotné dekorace. V roce 2004 vznikl projekt, v rámci nějž se motivy vyřezané z ovoce

pulsem k napsání první knížky Čarujeme se zeleninou I. Vyšla v roce 2002 a odstartovala nejen jeho dlouhodobou spolupráci s vlašimským fotografem Antonínem Zelenkou, ale pomohla také rozvoji carvingu. Luděk Procházka opustil práci a naplno se začal věnovat vyřezávání zeleniny a ovoce. Nejprve připravoval dekorace pro pražský hotel, později začal pořádat kurzy. Koníček se mu tak stal povoláním. Vyrábět neotřelé dekorace učí nejen středoškoláky, ale také zájemce z řad veřejnosti. Mezi jeho žáky jsou manažeři, úředníci, letuška i účetní. „Nerozhoduje to, jestli je člověk z gastronomie, ale jestli má výtvarné nadání – buď o něm ví, nebo ho v sobě objeví. Znáám ale také řadu účastníků, kteří výtvarný cit nemají, ale vyřezávání je hodně baví. Otázkou je, jestli svoje dovednosti rozvinou, jestli to dělají jen pro rodi-

(hlavně z jablek) prodávaly a největší část výtěžku dostala Nadace Kapka naděje. Prodejem se už vydělalo skoro 350 000 korun. Podobným způsobem si přivydělávají i odborné školy.

CZECH CARVING STUDIO s.r.o. organizuje nebo pomáhá pořádat řadu soutěží, především třebíčský Junior Carving Cup, ostravský Czech Carving Cup a Gastro Hradec Carving Cup. Loni se benešovské studio podílelo radami na přípravách a propozicích Mistrovství Evropy, které se konalo v Německu. V roce 2009 v Praze organizovali historicky první evropský šampionát. Byl zaměřen na melouny, od roku 2011 by měl být šampionát na celkový carving. Další informace o firmě najdete na www.carving-studio.eu. ♦

Zahradnický substrát z Trhového Štěpánova získal regionální značku

Mezi prvními 13 výrobky, které mohou používat novou značku KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®, je i zahradnický substrát firmy EKOSO Trhový Štěpánov s.r.o. Jedná se o univerzální hnojivo použitelné do květináčů i na zahrádce. Vyrábí se z bioodpadu, kte-

rý produkují domácnosti, obce, města i firmy z Podblanicka. „Podle rozhodnutí Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského Praha můžeme substrát nabízet zemědělcům i zahrádkářům. Volně ložený je k odběru v podstatě v neomezeném množství, maloodběratelům ho prodáváme v pytlích po 20 kilogramech, které zatím balíme ručně, plánujeme ale investovat do balicí linky,“ řekl jednatel společnosti EKOSO Trhový Štěpánov s.r.o. Roman Farion.

Společnost EKOSO Trhový Štěpánov s.r.o. se od roku 1995 zabývá aktivitami v oblasti odpadového hospodářství. Založil ji svazek obcí EKOSO, který má v současnosti 47 členů. Firma provozuje skládku odpadů a sběrný dvůr pro odběr nebezpečných odpadů a vyřazených elektrozařízení. V roce 2005 otevřela kompostárnu, v níž zpracovává bioodpad ze širokého okolí. „Povolená kapacita kompostárny byla 1 000 tun bioodpadu ročně, nyní je 2 000 tun, ale protože se bioodpad třídí poměrně intenzivně, požádali jsme krajský úřad o navýšení kapacity na 2 300 tun,“ dodal Roman Farion.

„Provozujeme takzvanou polní kompostárnu, to znamená, že k výrobě kompostu nepoužíváme žádné chemikálie ani přísady, které by pomohly bioodpad rychleji rozložit. Základem výrobního procesu je výhradně aerobní fermentace, tedy vhnětí vzduchu do zakládky, kdy kompost vzniká v průběhu 13–14 týdnů. Pak ho prosíváme, uskladňujeme a nabízíme ho k úpravě terénů a rekultivacím. Není určen pro přímou zemědělskou a lesnickou činnost. Vedle toho vyrábíme zahradnický substrát, který vzniká smícháním jednoho dílu kompostu a jednoho dílu čisté zeminy,“ popsal Roman Farion.

Ze zhruba 2 000 tun přijatého bioodpadu je 100 až 150 tun větví a ořezů stromů, z nichž se vyrábí štěpka, která se prodává jako palivo

do teplárny. Ze zbytku bioodpadu se vyrobí 300 až 400 tun kompostu ročně, po smíchání se zeminou z něj může vzniknout 700 až 800 tun zahradnického substrátu. „S odbytem máme trochu problém, protože substrát prodáváme v kraji se zaměřením na zemědělskou výrobu, kde o substrát není tak velký zájem. Snažíme se ho prodat do Prahy a letos se nám začíná dařit, je tam ale velká konkurence,“ poznamenal Roman Farion.

Zpočátku byl podle něj bioodpad přijímán ke zpracování znečištěný, v současnosti už je kvalitní. Velkou měrou k tomu přispěl i způsob sběru. Například ve Zruči nad Sázavou má každá domácnost v rodinné zástavbě kromě klasické popelnice i nádobu na bioodpad. Ve Vlašimi jsou zase biokompostéry součástí sběrných ostřůvků. Podrobnosti o firmě i produktech, které nabízí, jsou na www.ekoso.cz. ♦

Regionální producenti z Posázaví se představili na jarmarku Kampský krajáček

Na jarním jarmarku regionálních značek Kampský krajáček, který se uskutečnil na náměstí Na Kampě v Praze, se poprvé představili také výrobci z Posázaví. Novou značku KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt® tam reprezentovala keramika Ivany Syslové z Chotýšan, koláče Jana Filipa z Českého Šternberka a biopotravin z firmy Biovavřinec z Okrouhlic. Spolu s nimi tam své aktivity propagovala i společnost Posázaví o.p.s., která se letos chce zaměřit právě na propagaci regionálních výrobků a služeb. Spolu-

pracuje při tom s ČSOP Vlašim, která je koordinátorem značky KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®. V lednu bylo certifikováno prvních 13 výrobků.

Kampský krajáček byl první veřejnou prezentací společnosti Posázaví o.p.s. v letošním roce. V květnu se už tradičně zúčastní také zahájení turistické sezony ve Vojenském technickém muzeu v Lešanech, kde také představí regionální produkty. Místní producenty propaguje také na svém webu www.posazavi.com v rubrice Tržiště. Na 1. září 2012 pak plánuje se společností Rakovnicko o.p.s. trh regionálních produktů v benešovském Pivovaru Ferdinand. ♦

Značku KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt® mohou získat i služby

Český svaz ochránců přírody Vlašim vyhlásil druhé kolo udělování značky KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®. Tentokrát ji mohou získat nejen výrobky, ale i stravovací a ubytovací služby. Zájemci mohou o značku požádat do 1. 6. 2012.

Mezi kritéria pro udělení značky výrobkům a službám patří vedle jejich kvality a šetrnosti

k přírodě především jejich původ a vazba na region. V prvním kole získalo značku 13 produktů.

O značku KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt® mohou požádat velké i malé firmy, živnostníci a dokonce i fyzické osoby nepodnikající z území v hranici působnosti MAS Posázaví. Podrobné podmínky udělování značky včetně přihlášek jsou ke stažení na [\[csop.cz\]\(http://csop.cz\), \[www.posazavi.com\]\(http://www.posazavi.com\) a \[www.regionální-znacky.cz/kraj-blanickych-rytiru\]\(http://www.regionální-znacky.cz/kraj-blanickych-rytiru\). Zájemci o značku KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt® se mohou obracet na koordinátora Český svaz ochránců přírody Vlašim na e-mailové adrese \[kbr@csop.cz\]\(mailto:kbr@csop.cz\) a telefonním čísle 777 800 461 \(K. Červenková\). ♦](http://www.</p></div><div data-bbox=)

jt

Jaro v MC Hvězdička

Jaro je tady, tak jsme se přeci jen dočkali. Na začátku března jsme si ve Hvězdičce zacvičili pro zdraví s lektorkou zdravotního cvičení Václavou Kubánkovou. Byli jsme na pohádce O Smolíčkovi, která byla velmi napínavá a hezká. Pak jsme se vydali na návštěvu k hasičům v Benešově. A protože k jaru neodmyslitelně patří i Velikonoce, tak i ve Hvězdičce bylo Velikonoční tvořeníčko, kde si maminky s dětmi vytvořily výrobky s velikonoční tematikou.

V dubnu se rodiče zúčastnili kurzu první pomoci. Vedla ho Bc. Ladka Kalašová, DiS, která pracuje u záchranné služby. Naučila nás, jak se zorientovat v kritické situaci, jak volat záchrannou službu, jak poskytnout první, život zachraňující ošetření, jak postupovat při dušení, křečích, popáleních a jiných úrazech, dopravních nehodách atd. Výklad byl doplněn názornými fotografiemi a promítáním prezentací. O seminář byl velký zájem, a tak byly hned dva za sebou. Proběhla i beseda na téma příprava k porodu, kde se nastávající maminky a tatínkové za účasti porod-

ních asistentek z nemocnice Rudolfa a Stefanie a laktiční poradkyně Mgr. Jitky Hřebecké dozvěděli vše, co je o porodu a kolem něj zajímavé. V dubnu nechyběla ani pohádka, tentokrát byla O perníkové chalupce.

A máme tu poslední jarní měsíc. Ve Hvězdičce bude beseda na téma logopedická prevence. A na konci května půjdeme do Konopiště na pochod za pokladem, který je spojený s plněním úkolů a budou ho provázet i pohádkové postavičky.

A co bude v létě? Na začátku června bude hrát Hvězdička úplně novou pohádku O třech prasátkách. Proběhnou kroužky atletiky. A v půlce června se rozloučíme s uplynulým školním rokem Sportovně zábavným odpolednem na sídlišti Spořilov. Děti si zasoutěží a v cíli dostanou odměnu. Během prázdnin budou ve Hvězdičce dva příměstské tábory spojené s atletikou, které povede lektorka lehké atletiky Jana Kahounová. Děti budou nejen sportovat, ale i podnikat různé výlety a výtvarně tvořit. V rekreačním středisku Blaník stráví rodiče s dětmi táborovou dovolenou s Hvězdičkou, a to ve dvou turnusech rozdělených pro malé a velké děti. Tábor je vždy laděn do nějakého tématu. Malé děti budou mít

téma živlů ohně, vody a větru. A pro velké děti bude téma překvapením.

V ostatních aktivitách bude mít Hvězdička během prázdnin letní přestávku, a to od 25. června do 12. září. Nový školní rok odstartuje jako vždy zábavným odpolednem na Karlově na zahradě římskokatolické fary spojené s táborákem a opékáním buřtíků, kde se všichni společně rozloučí s létem. Pokud Vás zajímá přehled

nových i stávajících kroužků a aktivit ve Hvězdičce, najdete je na www.hvezdicka.info nebo na tel. čísle 731 197 930. ♦

Blanka Škorpová

Novinky ze ZŠ a MŠ Kácov

Naše škola splnila certifikační kritéria značky Rodiče vítáni. Certifikace se uděluje na 1 rok a platnost značky kontrolují hlavně klienti školy, kterými jsou rodiče. Naše škola je zapojena do výzvy Peníze do škol, od EU tak získá 579 266 Kč na vybavení počítačové učebny na 2. stupni ZŠ a interaktivní tabuli s příslušenstvím na 1. stupeň ZŠ. Posílí také výuku anglického jazyka, a to pomocí rodilého mluvčího a jazykového výukového softwaru na 1. stupni.

První stupeň základní školy se zapojil do projektu Jeden den s Robinsonem, který je ukázkou toho, jak se učivo přírodovědy může stát přírodním jádrem, kolem kterého se koncentruje učivo dalších předmětů. Cílem bylo seznámení s podmínkami života Robinsona na pustém ostrově. Naše škola získala 2. místo v celokrajské soutěži ve sběru papíru 2011. Každý žák školy přinesl v průměru 217 kg starého papíru. Odměnou byl diplom od zástupců Středočeského kraje a společnosti EKO-KOM, a.s., poukazy na po-

jízdnou výstavu o zpracování a recyklaci odpadů nazvanou Tonda obal na cestách a na 3 lavičky z recyklovaného plastu.

Žáci se zúčastnili také lyžařského výcvikového zájezdu do Velké Úpy v Krkonoších a zapojili se do úklidu řeky Sázavy. V letošním školním roce připravujeme ještě Běh naděje a Školní akademii – loučení s 9. třídou. Do 1. třídy od září nastoupí 13 nových žáků. ♦

ZŠ a MŠ Kácov

Zámecká barokní kaple v Kácově byla zpřístupněna veřejnosti

V dubnu byl po dohodě s památkáři otevřen vchod do barokní kaple na zámku Kácov, která byla nepřístupná od 50. let minulého století. Od začátku turistické sezóny se kaple stane součástí prohlídkového okruhu a bude přístupná za doprovodu průvodce. Návštěvníky zámku čeká kromě unikátních maleb v kapli a modrém salóncu i další překvapení. Ministerstvo kultury ČR a sponzoři podpořili výstavu fotografií a dobových pohlednic Kácova a Posázaví v rámci projektu Kulturní léto na zámku Kácov. Výstava bude doprovázena i přednáškami o historii. V programu akcí nebudou ani letos chybět oblíbené Zámecké slavnosti, tradiční jarmark, týden Evropského kulturního dědictví (EHD) a Kácovský běh.

Zájemci o budoucnost kácovského zámku mohou zhlédnout obdobné barokní zrestaurované malby například na zámku v Hostivici u Prahy nebo porovnat osud zámku se zámek v Horní Polici, který měl nejen stejnou majitelku

(kněžnu A. M. F. Toskánskou), ale později i obdobné využití. Tyto malby naznačují, že kácovský zámek má potenciál stát se vyhledávaným architektonickým skvostem nejen Posázaví, ale celého Středočeského kraje. Jeho unikátnost podtrhuje i bohatá štuková výzdoba exteriéru (včetně iluzivních oken), která nemá v okolí konkurenci.

Věřím, že kácovský zámek stojí na prahu nového období, kdy končí jeho chátrání a devastace, a že se podaří realizovat potřebné kroky k jeho postupné a nepochybně náročné opravě. V letošním roce vedení Městysu Kácov připravuje žádost o dotaci na opravu spojovací chodby mezi zámek a kostelem. Takto lze získat až 90 procent potřebných finančních prostředků. Informace pro návštěvníky zámku najdete na www.kacov.cz v odkazu Muzeum zámek Kácov a ve fotogalerii. ♦

Jan Mühlendorf

Jak bude vypadat nastávající vodácká sezona na Sázavě

Když roztají poslední zbytky ledů, když se zazelelá tráva a do studené Sázavy se začnou opírat sluneční paprsky, začnou vodáci netrpělivě okukovat sázavské břehy. I my z Bisportu již nespouštíme oči z břehů Sázavy a už se těšíme

čtyři zakladatele Posázaví o.p.s. a na Sázavě jsme doma. Není nám jedno, co se zde děje, není nám lhostejný směr, kterým se vodáctví ubírá a už vůbec se nám nelíbí některé chování na řece a špatný vztah k přírodě některých turistů – neturistů. Co s tím? Dá se to řešit? Co s tím má Sázava společného? Jak jsem již psala – na Sázavě jsme doma, proto jsme se rozhodli vykročit první. Bouchnout do stolu! Vstoupili jsme na cestu nelehkou a dlouhou, ale pevně věříme, že jednou k cíli dojdeme. Pro vás, pro rodiny s dětmi i pro „pravé“ vodáky, kteří si vodu chtějí opravdu užít. Bez alkoholových orgií, bez nepořádku

na vás – naše milé hosty. Celou zimu jsme pečlivě připravovali nové služby a aktivity, abychom potěšili vaše vodácká srdíčka. Brouzdali jsme po cestách kolem řeky a vyhledávali jsme zajímavá zákoutí, ještě neobjevená cyklisty. A upřeně sledovali lanový park na Sázavě, který smutnil po hostech, kterým by nabídl svou náruč v korunách stromů.

Týnecký Bisport je pro všechny milovníky vodáctví a outdoorových aktivit. Vozíme vám vodácké vybavení nejen na Sázavu, ale i Vltavu, Lužnici, Berounku, Ohři, Otavu a Hron. Vždy byl a bude naším cílem spokojený host (práce to nelehká, ale jsme za ni rádi). Vaše úsměvy a to, že se k nám vracíte a ještě přivedete své kamarády, je pro nás největším oceněním, kterého si nesmírně vážíme.

Zimní dlouhé večery nás vedly k zamyšlení – co dál? Jak naši službu dělat ještě lépe? Co hosté potřebují? Pak to přišlo. Již devatenáct let půjčujeme lodě na Sázavě, Bisport patří mezi

zanechaného po sobě, bez zbytečného hlučení a nebezpečného i riskantního splouvání. Prostě Sázava v klidu, pohodě a vždy bezpečně. Spolupráce? Ano, pokud najdete společný směr a vizi s partnery na Sázavě, určitě přijde vše, chce to jen chtít a věřit, že to je možné.

Příkladem vzájemné kvalitní spolupráce je kemp Sázavský ostrov vedený panem Petrem Hozmanem. Jeden z mála kempů na řece, který opravdu doporučujeme. Ochota, čistota, variabilní možnosti ubytování s dobrou nabídkou aktivního odpočinku a pestrým občerstvením i profesionálními zaměstnanci. To musíte zažít. A tako-

vých kempů bude určitě přibývat. Slibujeme, že uděláme vše pro to, aby tomu tak bylo.

Když jsme u spolupráce – proč návrat k Sázavě? Právě kvůli spolupráci; hledali jsme dlouho, ale čas se vyplatil. Na Vltavě v roce 2012 začala naše firma úzce spolupracovat s Půjčovnou lodí Titanic, která se pod naší značkou a v barvách Bisportu bude starat o komfort našich hostů na Vltavě a Lužnici. Podobně se o vaše pohodlí postarají partneři na řekách Berounka a Ohře.

Naše kola se již nemohou dočkat, až je vyvedete z „depa“ na první jarní cyklovýlet. Čeká jich na vás celá šedesátka, slušná „stáj“, že? Posázaví vám nabízí širokou škálu rozmanitých tras okolo řeky. Pokud nechcete vyrazit na kolo a láká vás jiný druh adrenalinu, pak právě pro Vás bude otevřen lanový park. Ten se nachází v samotném středu Týnce nad Sázavou. Dvě lanovky nad řekou a šestnáct překážek ve dvou patrech nad sebou dávají parku zcela jiný rozměr. A pokud nejste typ na spaní pod stanem, máme pro vás bezva novinku. Nově otevřenou turistickou ubytovnu, ze které je krásně vidět na Sázavu i náš lanový park. Již od 145 Kč můžete v klidu, teple a bezpečí přenocovat v Bisportu. No není toho málo, že? Těšíme se na vás. ♦

Ahoj vaši Bisportáci

Studenti Gymnázia Benešov úspěšně reprezentují školu v soutěžích

Studenti Gymnázia Benešov se účastní různých vědomostních, výtvarných, recitačních, literárních, sportovních či dalších soutěží. Pravidelně se umísťují na předních místech v okresních či krajských kolech, někteří se probíjeli až do kol celostátních. Například ve školním roce 2010/11 Ondřej Babka z tercie skončil na 2. místě v celostátním kole Zeměpisné olympiády a loni v létě pak reprezentoval ČR v USA na celosvětové soutěži školních týmů organizované National Geographic. Na 2. místo v celostátním kole Zeměpisné olympiády se ve své kategorii probíjoval i Karel Volf z primy. Anna Koucká z primy vybojovala v soutěži Matematický klokan 1. místo v ČR v kategorii Benjamín.

Benešovské gymnázium organizuje výměnné pobyty s partnerskými školami v Rakousku

a Dánsku, uspořádalo několik poznávacích zájezdů – například do Anglie, Švédska, Španělska, Švýcarska a do sídla orgánů Evropské unie – Štrasburku. Pro žáky připravilo řadu přednášek, besed, kulturních a vzdělávacích pořadů, organizovalo takřka pět desítek exkurzí v ČR i sousedních zemích. Snaží se také udržet rozsáhlou nabídku nadstandardních aktivit v zájmové oblasti, například v programování a práci s informačními technologiemi, návštěvách pražských divadel a koncertů.

Na konci školního roku 2010/11 na Gymnázium Benešov studovalo 534 žáků, z nichž 159 prospělo s vyznamenáním. Tradičním vyvrcholením práce gymnázia jsou maturitní zkoušky. Nová maturita byla velmi náročná pro žáky i pedagogy. Výsledky ale byly zajímavé: Z 89

maturantů 45 prospělo s vyznamenáním, z nich 20 studentů vykonalo maturitní zkoušku se samými výbornými. Podle výsledků CERMATu skončili benešovští gymnazisté například v matematice na 3. místě mezi 28 gymnázii Středočeského kraje a na 21. místě mezi 300 gymnázii v ČR.

Ve Středočeském kraji se již třetím rokem projevuje výrazný pokles počtu žáků vycházejících ze základních škol. Gymnázium Benešov proto druhým rokem nepořádá přijímací zkoušky ve čtyřletém oboru vzdělání a budoucí studenty přijímá pouze podle jejich výsledků na základní škole. Počet uchazečů tím výrazně roste. Letos škola přijímá do studia osmiletého 30 žáků, do čtyřletého 60 žáků. ♦

jt

V Benešově se uskutečnilo setkání posázavských kronikářů

V Benešově se v dubnu uskutečnilo setkání regionálních kronikářů. Akci pořádal svazek obcí CHOPOS, společnost Posázaví o.p.s., Městská knihovna Benešov a Státní okresní archiv Benešov. Zúčastnilo se jí 31 lidí, kteří zaznamenávají život v obcích a městech regionu Posázaví. Podle Michala Sejka ze Státního okresního archivu Benešov jsou obecní kroniky jedinečným pramenem informací, který využívají celé generace. K jejich psaní se proto musí přistupovat věcně a zodpovědně a zaslouží si také patřičnou ochranu.

Bedřich Švejda začal psát kroniku obce Řimovice v roce 1999. „Požádala mě o to tehdejší starostka. Neměl jsem ale na co navázat, obecní ani hasičská kronika se v obci nedochovály. Nevěděl jsem, kolik práce mi psaní zabere, ale už jsem si vytvořil systém. Počasí zapisuju denně, hlouběji se věnuji důležitým událostem. Někdy mám na psaní málo času nebo mi chybí nálada,

na zápisu to ale nesmí být znát. Kroniku píšu při zaměstnání, jsem svobodný, tak se tomu můžu věnovat,“ řekl Bedřich Švejda.

Pro Martu Zajíčkovou se psaní kroniky obce Hvězdonic stalo velkým koníčkem před dvěma roky. Psaní převzala po kolegovi, který život v obci dokumentoval skoro 50 let a latku prý nasadil velice vysoko. „Dobře se zhostil popisu politického charakteru daného období, moc ale

nezaznamenával obyčejný život lidí. Snažím se to napravit, píšu třeba i o tom, proč a kdy se drží posvícení. Doplnuji informace tak, aby se nezapomnělo na naše zvyky, na to, kam lidé chodili do školy, jak se u nás žilo. A přidávám do kroniky fotografie, protože fotodokumentace se v ní nevedla. Prosím staré lidi, aby mi věnovali nebo půjčili staré fotky, nechám je zpracovat a dodám je do kroniky. Moc mě to baví, mám v kuchyni připravený diář a cokoli je potřeba, si do něj zapíšu a potom to zaznamenám do kroniky,“ uvedla Marta Zajíčková. Nedávno dokázala pátráním v kronikách po 608 letech najít potomka zbořených hradů a zámků v okolí Hvězdonic. „Byl to obrovský adrenalin a přiznám se, že jsem myslela, že to nerozdýchám,“ poznamenala s úsměvem Marta Zajíčková.

Setkání kronikářů mělo velký úspěch. Účastníci se shodli na tom, že budou podobné akce opakovat. ♦

Sázavská huť František se promění v Centrum sklářského umění

Chátrající Huť František v Sázavě by se do dvou let měla změnit v moderní Centrum sklářského umění. Její přestavbu připravuje Nadace Josefa Viewegha. V současnosti dokončuje podkladové práce pro prováděcí projekt a začne připravovat výběrové řízení na dodavatele stavby. „Dodavatel by měl být znám ve třetím čtvrtletí a v případě příznivého počasí by mohl stavbu zahájit na podzim. Centrum sklářského umění se otevře na začátku roku 2014,“ řekl hlavní manažer projektu Ing. Jaroslav Krčmář. Náklady na projekt jsou kolem 130 milionů korun a nadace na jeho realizaci získala dotaci z Integrovaného operačního programu.

Podle Jaroslava Krčmáře v současnosti finišují

projektové práce. Nedávno proběhlo výběrové řízení na poradenské služby, proto i lidé, kteří jsou součástí poskytování těchto služeb, se už aktivně účastní tvorby prováděcího plánu. Významná část se bude týkat výstavnictví, na kterém se podílejí i kurátoři Muzea skla a bižuterie v Jablonci a pražského Uměleckoprůmyslového muzea.

Centrum soudobého sklářského umění nabídne sklářským výtvarníkům z České republiky prostory a vybavení pro přípravu uměleckých děl a poskytne jim také inspiraci a zdroj znalostí o sklářských technikách a postupech. Chce přispět k prohloubení spolupráce mezi výrobci, výtvarníky, studenty a vědci. Centrum nabídne zájemcům rezidenční pobyty, semináře, vzdě-

lávací akce, výstavy, soutěže. Na jeho řízení se budou podílet renomovaní sklářští výtvarníci a odborníci z partnerských organizací.

Huť František postavil v roce 1882 Josef Kavalier a dal jí jméno po svém otci. Na svou dobu moderní provoz byl vytápěný generátorovým plynem. Vyrostl uprostřed sklářské osady Na Káčku, v sousedství sídla Kavalierových – mlýna Na Káčku, nedaleko nejstarší dávno již zbořené Svatoprokopské nebo také Babiččiny sklářské hutě. Po vybudování nových provozů skláren a nových výrobních hal význam huti František klesal a huť pomalu chátrala. V roce 2010 byla zapsána na seznam kulturního dědictví ČR jako nemovitá kulturní památka. ♦

Ve Vlašimi byli vyhlášeni Blaničtí rytíři

Ve Vlašimi byly tradičně na Velký pátek, který letos připadl na 6. dubna, vyhlášeny výsledky ankety Blaničtí rytíři. Ocenění se uděluje třem fyzickým osobám, které se významně zasloužily o ochranu a rozvoj přírodního a kulturního dědictví Podblanicka. Letos tuto čestnou cenu získali Věra Dudíková z Benešova za založení a mnohaletou organizaci festivalu Podblanický hudební podzim, Karel Kočí z Divišova, zejména za mnohaleté působení v oblasti regionálního knihovnictví, dokumentaci a rozvoj kulturního dědictví Divišovska, a Vlasta Kořínková z Milíčína za přínos k udržení amatérské divadelní scény na Podblanicku. Porota letos vybírala z 28 nominací.

Ocenění bylo uděleno už poctnácté. Každý z oceněných obdržel již tradičně kromě diplomu také originální pískovcovou sochu blaničského rytíře od akademického sochaře Daniela Talavry.

Anketu každoročně organizují neziskové or-

ganizace Podblanicka. Současně s vyhlášením výsledků zveřejnily výzvu k nominování na Blaničtí rytíře za rok 2012. Nominována může být fyzická osoba, a to za mimořádný čin v uplynulém roce (popř. dokončený v uplynulém roce) nebo za celoživotní dílo (ve výjimečných případech může být ocenění uděleno i in memoriam). Nominaci může podat kdokoli, tedy jednotlivý občan, obec, zájmový spolek písemně na adresu Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim, Pláteníkova 264, 258 01 Vlašim. Nominace musí obsahovat titul, jméno a příjmení kandidáta, datum jeho naro-

zení, odůvodnění nominace a jeho kontaktní adresu popř. telefon. Uzávěrka nominací je na začátku března 2013. ♦

jt

Divišovská knihovna má nový dětský koutek

V divišovské knihovně byl letos otevřen dětský koutek, který vznikl z bývalého skladu. Vybavení zajistil Městys Divišov za finanční podpory 49 104 Kč od Středočeského kraje ("Podpora obecních knihoven"). Prostor je určen dětem od batolecího věku po školáky. Nejmenší si mohou hrát na koberci a polštářích, a stejně tak pohodlně si tu starší mohou prohlížet a číst knížky či časopisy. Koutek je vybaven schůdkem, který slouží dle potřeby jako lavice na sezení nebo stolek na malování, dále křeslem pro hosta, který vede besedu, vypráví nebo čte. Při besedách můžeme promítat na diaprojektoru nebo pustit CD či DVD v televizi. Na nový flipchart si děti mohou kreslit. Jejich klasické obrázky pak zdobí koutek díky závěsnému systému. Máme tu také hračky, které se lehce uklidí do úložného boxu.

Cestu ke knihám je potřeba dětem ukázat už od raného věku, proto spolupracuji s naší mateřskou školou na projektu "Čtení do postýlky", kdy nejmenším chodím číst před odpoledním spaním. Se staršími si při odpoledním odpočinku o knížkách povídáme, čteme si a malujeme. Naopak děti s paní učitelkou často přijdou do knihovny, dnes už do dětského koutku. Také jsme s paní učitelkou děti z MŠ seznamovaly s internetem. Spolupracuji i s dětmi ze základní školy. Kromě již tradičního "pasování prvňáčků na rytíře řádu čtenářského" pořádáme ve školní družině "Knihovnické okénko" a v knihovně besedy podle domluvy s třídními učitelkami především z nižšího stupně. Také spolupracuji s dramaticko-literárním kroužkem. Oblíbenou akcí je už tradiční "Hravé noční čtení", kdy za pochopení vedení ZŠ a pomoci několika spří-

zněných dospělých duší přespáváme ve školní družině. Tady si k danému tématu čteme, hráme a snažíme se i vytvořit něco na památku. Ráno posnídáme, ještě si zahrajeme a po úklidu se rozejdeme.

Letos jsme se přihlásili k celorepublikové akci Noc s Andersenem, která se opravdu vydařila.

Hostem „Andrsenky“ byla paní Hertlová, která dětem přečetla svým nepřekonatelným přednesem Perníkovou chaloupku. V rychlém sledu následoval Míša kulička v cirkuse, pohádka O velické řepě, Špalíček a ukázka z připravované knihy Petry Braunové O chlapci, který spadl z nebe. Četba byla prokládána výtvarnými dílnami, kde děti tvořily jarní květy – tulipány, prostírání z čajových sáčků, zaspotovaly si a nechýběla ani oblíbená ruleta dětských knih, které si děti na „Andrsenku“ přinesly. Zpestřením byly há-

danky pohádkových dvojic. Děti byly v neustálém očekávání noční bojovky, a proto oddalovaly spaní na pozdější dobu. Pro nepřízeň počasí se k velké nelibosti čtenářů noční bojovka nekonal. Děti se zapojily do noční soutěže, kdy měly poznat pohádku podle pěti indicií, čtyři děti poznaly při třetí nápovědě, že se jedná o Malou mořskou vílu, a nejrychlejší Anička Šustová získala odměnu. Do „Andrsenky“ se zapojilo 24 malých čtenářů, kteří si odnesli sladkou odměnu, pamětní list, pohlednici z Noci s Andersenem a výrobky, které si vytvořili v průběhu noci. Poděkování patří maminkám, které přinesly moučníky ke snídani.

Velmi romantické je čtení u ohýnku, které probíhá v rámci tábora, který pořádá Sdružení dětí a mládeže Divišáček. Čteme si i na další akci Divišáčku, která se jmenuje Putování s broučky. Lásku ke knihám se nedá vynutit. Někoho zvědavost přitáhne ke knihám

velice brzy, někdo si cestičku hledá dlouho a někdo ji nenajde vůbec. Ale určitě k nejkrásnějším chvilčkám patří společné čtení před spaním, ať už čtou dětem rodiče nebo prarodiče. Jedním z celorepublikových projektů na podporu čtenářské gramotnosti je Celé Česko čte dětem. Musím pochválit naše maminky, protože přibývá těch, které chodí do knihovny společně se svými i malinkými dětmi. ♦

Hana Marešová

Jarní setkávání v Hospici Dobrého Pastýře

Už jsme se na krásné jarní dny všichni těšili. My v hospici i lidé, kteří chodí na naše akce. Benefiční koncerty, dětská divadla, soutěže, adventní trhy, poutní koláče, výtvarné dílny..., tak to je pel mel všeho, co jste v Hospici Dobrého Pastýře mohli v loňském roce okusit a co způsobilo

natěšené očekávání programu pro malé a velké návštěvníky připraveného na rok 2012. A co jsme tedy pro tentokrát připravili? První jarní setkání se neslo v duchu blížících se Velikonoc. Na odpoledni nazvaném Velikonoční pletení pomlázek s aprílovým překvapením se děti naučily uplést si pomlázku a tak trochu netradičně „aprílově“ jsme si vyprávěli o Velikonocích a tom, proč je vlastně slavíme. Teplý čaj a opé-

kání špekáčků všechny rozešlo stejně pěkně jako dobrý pocit z toho, že jsme se po zimě mohli zase setkat. Další dubnovou akcí byla Neděle Dobrého Pastýře.

V tomto roce nás v hospici ještě čeká Dětský den plný her (16. 6.), organizovaný ve spolupráci s občanským sdružením DRÁČE, Výroční slavnost otevření Hospice Dobrého Pastýře (1. 9.) a podzimní zimní Den otevřených dveří, Lampionový průvod za pokladem Sv. Martina, Adventní koncert či předvánoční setkání na již tradičním Betlémském světle. V Hospici Dobrého Pastýře se ale lze setkávat pravidelně – maminky s nejmenšími dětmi, rodiče a děti na keramických dílnách nebo biblických hodinách. Každý si vybere dle svého gusta. Více informací o připravovaných akcích naleznete na www.centrum-cercany.cz

Věra Ziková, Občanské sdružení TŘI, provozovatel Hospice Dobrého Pastýře

Novinky z Klubu Dobrého Pastýře

Poslední zimní dny jsme prožili opravdu ve se, protože jak jinak vzdorovat škaredému počasí než dobrou náladou? Největšími a nejveselejšími událostmi byly dvě kulturní akce.

Tou první byl koncert dvou úžasných harmonikářek z Ondřejeva v naší restauraci. Díky paní Marcelle Bartákové, která nám jejich vystoupení zprostředkovala, jsme se všichni dobře pobavili, za což moc děkujeme! Druhou akcí byl masopust. Hospic byl plný bláznivých masek, zpívalo se, jedlo a veselilo, dokonce celým hospicem prošel i masopustní průvod. Masky si pro tento den oblékli nejen někteří pacienti, ale i zaměstnanci – dokonce i sestřičky z prvního patra se na chvíli proměnily v exotická zvířata.

Jen co vysvitlo sluníčko a ve vzduchu už bylo cítit jaro, začali jsme se na něj chystat i my. Z kroucené vrby jsme pletli věnečky, které jsme dekorovali suchými květy. Z keramiky jsme vytvořili krásné ovejčky a slepičky sloužící jako misky na osení. To jsme zaseli a pečlivě zalévali. Ozdobili jsme velikonoční vajíčka, vytvořili jsme holubičky z látky a papíru a vše jsme navěšili na zelenající se větvíčky ve váze. Celý stacionář provoněly velikonoční perníčky. Jaro je zkrátka tady a my jsme na něj vzorně připraveni. ♦

Krásné jarní dny všem přejí pracovníci a klienti Klubu Dobrého Pastýře v Čerčanech!
Klára Dvořáková z Centra denních služeb při Hospici Dobrého Pastýře

Slavný architekt Michael Reynolds postaví v Posázaví dům z odpadu

Američan Michael Reynolds, který je považován za nejvýznamnějšího světového architekta odpadu, postaví v Posázaví jednu ze svých „zemělodí“. Nazývá tak levné stavby ze starých pneumatik, plechovek, PET lahví a dalšího odpadu, které jsou šetrné k přírodě. Provozní náklady na chod zemělodí jsou prakticky nulové, protože disponuje vlastním zdrojem energie, tepla i vody. Místo, kde bude první modelová česká i evropská zeměloď stát, Reynoldsův tým tají. Ví se jen, že to bude jihovýchodně od Prahy. Mezinárodní stavitelská dílna pod Reynoldsovým dohledem se tu uskuteční v květnu.

Česká zeměloď bude stát na pozemku o rozloze 23 500 metrů čtverečních, který se bude využívat také k ekologickému pěstování plodin a drobnému chovu zvířat. S výběrem lokality pomáhal herec Jaroslav Dušek, který si jako

zastánce alternativního bydlení sám postavil hliněný domek. Stavba zemělodí, která bude včetně pozemku sloužit jako informační a vzdělávací centrum soběstačného bydlení, bude stát asi dva miliony korun. Záštitu nad projektem převzalo Americké velvyslanectví v Praze.

Zeměloď z dílny vystudovaného architekta a zastánce trvale udržitelného bydlení Michaela Reynoldse se dá postavit prakticky všude. První energeticky soběstačný dům z materiálu určeného pro smetiště postavil už před téměř 40 lety ve vysokohorské poušti Nového Mexika a postupně je budoval v různých koutech světa. Realizaci jeho vizí ale před lety zbrzdily v USA byrokratické překážky a Reynolds kvůli tomu dokonce přišel na čas i o licenci architekta. V budoucnost svého konceptu ale nepřestal věřit a s týmem spolupracovníků jezdil na vlastní náklady stavět zemělodí do oblastí postižených přírodními katastrofami. Ojedinelé příbytky naučil stavět například obyvatelé Hondurasu, Mexika nebo Haiti. Na základě toho mu byla profesní licence navráćena a podařilo se mu také prosadit změnu stavebního zákona.

Jako první na světě dostal Reynolds povolení postavit testovací základnu udržitelného bydlení ve vysokohorské poušti nedaleko Taosu v Novém Mexiku. Vedle tří starších staveb tam postupně vznikne 15 nových zemělodí, které jsou vybaveny vším, co je

třeba k přežití, kdyby na Zemi došly neobnovitelné zdroje energie. V současnosti staví Michael Reynolds své zemělodě i na státní zakázku, ať už v USA nebo Austrálii.

Příběh Michaela Reynoldse inspiroval britského režiséra Olivera Hodge k natočení dokumentárního filmu Architekt odpadu. Snímek byl v Česku poprvé promítán v roce 2008 v rámci mezinárodního filmového festivalu Karlovy Vary. Poté, co se dostal k nejširší veřejnosti, získal film řadu ocenění po celém světě, mimo jiné i dvě ceny Ekofilmu 2009. Českou republiku navštívil Michael Reynolds poprvé loni v rámci svého prvního evropského přednáškového turné.

Další podrobnosti o činnosti a připravovaných akcích o.s. Zeměloď najdete na webových stránkách www.zemelod.cz. ♦

Zvoní malotřídním školám hrana?

Základní školství v Posázaví má mnoho podob. Vedle velkých škol plných dětí tu existují také malotřídky nebo domácí vyučování, kdy si rodiče své potomky vzdělávají sami. Najít odpověď na otázku, která forma je lepší, není snadné. Každému dítěti vyhovuje něco jiného. Jedno se cítí lépe v téměř rodinném prostředí vesnické školy, další dává přednost anonymitě městských školských zařízení. Ale všechno může být jinak, pokud se uskuteční záměr ministerstva školství, které ve snaze ušetřit chce stanovit optimální počet žáků ve třídě. Pro mnoho vesnických škol, které nebudou schopny tato kritéria dodržet, by to mohlo být likvidační, protože obcím budou na jejich provoz chybět peníze. Jak to vidí ti, kteří stojí za jejich katedrami?

Libor Zeman: Malotřídky mají v systému školství nezastupitelné místo

Libor Zeman učí na prvním stupni Základní školy a Mateřské školy Louňovice pod Blanicí.

kem. „Ze začátku jsem nevěděl, do čeho jdu, protože jsem se s malotřídkou setkal poprvé až ve chvíli, když jsem na ni přišel učit. Jsem z toho nadšený, líbí se mi to,“ říká. Ve třídě má 11 dětí různého věku. „V jednotřídce je jich až nad hlavu, myslím si, že když je ve třídě víc než 15 žáků, tak učitel už potom není schopný k nim přistupovat individuálně,“ dodal.

Malotřídní školy mají podle něj řadu výhod. Jsou většinou v místě bydliště dětí, které nemusejí dojíždět, navíc spolužáci ve třídě dobře znají. „Spojení různých věkových skupin, různých ročníků do jedné třídy pomůže dětem, které mají talent. Mohou pochytit spoustu informací a posouvat se dopředu, starší děti se naučí mladším pomáhat, je mezi nimi obrovská spolupráce. U nás se to řeší pomocí projektů, na kterých pracuje skupina žáků a každý z nich plní část úkolů podle svých schopností. Dětem, které mají problémy s výukou, se dostane mnohem osobnějšího přístupu, je na ně víc času a tím,

že si látku mohou opakovat s menšími dětmi, si učivo lépe zapamatují,“ říká Libor Zeman.

Eva Filipová: Zájem o chotýšanskou školu roste

Vesnickou školou rodinného typu je i MŠ a ZŠ Chotýšany. „Druhým rokem máme otevřeny tři třídy. O zápis do naší školy je takový zájem, že jsme museli rozšířit kapacitu, máme 50 žáků, což je v tuto chvíli maximální limit. Dva roky nebudeme moci přijmout větší množství dětí, naše potřeby plně pokryje naše mateřská škola. Děti k nám dojíždějí z širokého okolí Vlašimi i Benešova. Kritéria pro přijetí dětí máme stanovena tak, abychom zachovali vizi školy, tedy přijímat i děti se zdravotním postižením. V každém ročníku je jedno nebo dvě děti s postižením, v každé třídě máme pedagogického asistenta,“ říká ředitelka školy Eva Filipová.

V současnosti má samostatnou třídu první a druhý ročník, kde je po 13 žácích, stejně jako ve třetím ročníku. Ve čtvrtém ročníku je jedno dítě a v pátém deset dětí, třídu mají proto spojenou. „Vyučování kombinujeme, využíváme společné herní prvky, didaktické hry, některé předměty se nechají velice dobře vyučovat společně. Ale například angličtina probíhá odděleně, takže lektorka má k dětem individuální přístup,“ popsala Eva Filipová. Zkušenosti ze spojeného vyučování jsou podle ní výborné. „Například žáci staršího ročníku mohou při výuce pomáhat mladším, zároveň mladší v rámci her a procvičování odchyťávají učivo, naposlouchají ho a vstřebávají tak nějak mimochodem, dostane se jim pod kůži. Důležité jsou také sociální vazby. Vyrážející děti si třeba víc rozumí se staršími spolužáky, naopak pokud je ve třídě někdo hravější, často si najde kamarády v nižších ročnících. O přestávkách také mohou všichni navštěvovat sourozence a kamarády v mateřské škole, hodně dbáme na to, aby děti měly možnost se tu cítit dobře. V roce 2011 jsme získali ocenění Férová škola,“ poznamenala Eva Filipová.

Důraz na individuální přístup k žákům vychází z metodiky programu Začít spolu, podle nějž chotýšanská škola vyučuje. „Je jedno, jestli je žák nadaný, se zdravotním postižením nebo po nemoci. Každé dítě je jiné, proto respektujeme jeho osobnost, tempo práce i jeho potřeby. Snažíme se rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých. Výše uvedené priority se nám daří naplňovat zejména díky projektovému vyučování, ve kterém je obtížnost úkolů diferencována dle možností a schopností žáků. Uplatňujeme rodinný přístup – žáci nám například tykají, což se ne vždy setká s pochopením veřejnosti. Děti ale nemají obavy, svěřují se nám se svými trápeními, vznikají mezi námi pěkné vztahy.

Upevňovat je pomáhají i pravidla vzájemného chování, která si děti samy nastaví a kontrolují jejich dodržování. Snažíme se být otevření, rodiče se mohou kdykoliv přijít podívat na výuku i se na ni podílet. Velký důraz je kladen na spolupráci základní školy se školou mateřskou. Dvakrát ročně realizujeme tvořivé dílny, kterých se účastní všechny děti ze ZŠ a MŠ. Každá pracovní skupina se skládá z dětí MŠ a ZŠ (od nejmladších po nejstarší), nejstarší je vedoucí a má na starosti všechny děti, učí se tak zodpovědnosti i organizačním dovednostem. Děti prochází budovu, ve které jsou připraveny jednotlivé tvůrčí aktivity. Již pravidlem se stalo, že tvořivých dílen se účastní také rodiče, kteří si pro žáky připravují netradiční techniky (zdobení perníčků, výroba svíček ze včelího

vosku apod.). Starší žáci pomáhají svým malým kamarádům ze školky, vzájemně se učí respektu a toleranci,“ dodala Eva Filipová.

Chotýšanská základní škola umožňuje také domácí vzdělávání a tuto formu výuky v současnosti využívá pět žáků. „Zkušenosti jsou vesměs výborné, rodiče se dětem maximálně věnují a nabízejí jim různé aktivity vzdělávacího charakteru, které my nejsme schopni jim zajistit, třeba navštěvují výstavy v Praze. Tyto děti musí každé pololetí přijít do školy na přezkoušení, mohou sem ale docházet podle potřeby, třeba jednou za týden, aby byly ve spojení se svými vrstevníky. Účastní se také spolu s námi různých aktivit, například školy v přírodě, návštěvy divadla nebo školních akcí jako vánočních nebo velikonočních dílen,“ uvedla Eva Filipová.

Veronika Vieweghová je pro domácí výuku, dcery proto učí sama

Místo klasické třídy prostorný obývací pokoj nebo zahrada. Místo lavice obrovský stůl, na který se vejde spousta knih, sešitů, tužek i pastelek. Sárku ani Barunku Vieweghovy školní zvonek na začátek vyučování neupozorňuje. K učení je svolává jejich maminka Veronika. Rozhodla se totiž poskytnout svým dětem alternativní formu vzdělávání, a to domácí. „Prvním impulzem k domácí výuce bylo to, že jsem nechtěla děti tak brzo někomu dávat, aby mi je vychovával. Ze zá-
mky jsem já s manželem zodpovědná za vzdělávání dětí, a když jsme měli na výběr jenom jednu školu, bylo to těžké. Starší Sára navíc začala poměrně brzy číst, každý nám říkal, ať ji k tomu nenutíme, ale my jsme to nedělali, sama chtěla taky psát písmenka a počítat, ještě jí ani nebylo pět let. Nechtěla jsem ji tlumit, protože každé dítě má nějaké období, kdy v sobě něco rozvíjí, a kdybych to v ní potlačila, pak by třeba neměla dlouho chuť číst, učitelka by to musela lámat přes koleno ... To podle mě třeba ve škole vůbec neberou v potaz,“ zdůvodnila Veronika.

Sára je nyní ve třetí třídě, Barunka v první. Jak vypadá jejich školní den? „Začínáme ráno, když se probudí, není to pokaždé přesně na minutu. Někdy výuku prodloužíme do půl páté odpoledne, někdy ji zkrátíme, někdy se neučíme vůbec,“ popsala Veronika. Dcery učí podle programu Začít spolu, který se jí líbí pro svou hravost. „Je hodně komunitní, děti si hodně povídají, sedí v kruhu, na zemi i píšou, je to podle mě přirozenější,“ dodala. A jak se cítí v roli učitelky? Už je to prý mnohem lepší, i díky tomu, že mladší Bára je šikovnější, protože se v podstatě učila už se Sárkou, která byla jejím tahounem a vzorem.

Jednou za půl roku chodí obě dívky na přezkoušení do školy. „V učebnicích, které používáme, je uvedeno, co by dítě zhruba mělo umět. Zaměříme se vždy na nějaké téma, když bereme vodu, tak si z toho vyberu informace od první po sedmou třídu a třeba dva měsíce to probíráme. V klasickém školství mi vadí, že se téma bere na přeskáčku, naučí se vesmír, pak se přeskočí na jehličnaté stromy, pak na lidské tělo, je to takové strašně pomíchané. Pamatuji si to z dětství, není tam návaznost a souvislost, teprve teď si je sama uvědomuju a přicházím na chuť učení,“ řekla Veronika.

„Učíme se podle ročních období a podle toho, co holky zrovna zajímá. Náš první projekt byli dinosauři a pravěk, to se jim moc líbilo, běhaly po zahradě v různých kostýmech, lovily oštěpem, měřily dinosaury,“ vzpomněla. Při výuce hodně pracují s encyklopediemi, informace vyhledávají na internetu.

Doma se děti mohou vyučovat do páté třídy. Vieweghovi proto začínají řešit, jak bude vypadat další vzdělávání jejich dcer. „Asi se budeme muset přestěhovat ze Sázkavy zpátky do Prahy, holky jsou zvyklé pracovat jinak, než je běžné v klasických školách. Líbí se mi třeba přírodní gymnázium v Praze, je tam kolem 70 dětí, hodně pracují na projektech, jezdí na pobytové akce i zahraniční stáže. Zajímavé je také montessori gymnázium, je ale jednostranně zaměřené. Nepotřebuji, aby moje děti měly encyklopedické vědomosti, ale aby byly schopny si je najít a použít, a hlavně aby měly pořád chuť se něco dozvědět,“ shrnula Veronika Vieweghová. ♦

jt

Zpravodaj Posázaví > Číslo 2 – Ročník 2012 < Tento informační materiál vydává Posázaví o.p.s. jako zpravodaj pro informování všech subjektů zapojených do rozvoje regionu Posázaví. Za informace uvedené v článku jsou odpovědní jejich autoři. Autory většiny fotografií jsou zaměstnanci Posázaví o.p.s. Vedoucí vydání Bohuslava Zemanová, ředitelka společnosti Posázaví o.p.s. (tel.: 723 881 081, e-mail: leader@posazavi.com). Šéfredaktorka PhDr. Jaroslava Tůmová (jt), tel.: 602 216 637. **Posázaví o.p.s.** • sídlo zámek Jemniště 1, 257 01 Postupice • kancelář Masarykovo náměstí 1, budova piaristické koleje, 256 01 Benešov. Své dotazy, připomínky a příspěvky můžete zasílat na e-mail: tumova@posazavi.com. **MK ČR E 15860**

1. – 5. třída

počet žáků

1. stupeň

1. – 9. třída

počet žáků

E

gymnázium

hranice ORP

ranice okresu

hranice kraje

Středočeský kraj
Kraj Vysočina

Středočeský kraj
Jihočeský kraj